

Tablične podloge - troškovnici

Sve tablice koje se navode u ovoj specifikaciji dostupne su u xls. formatu

Troškovnik:

- Rekapitulacija – sheet „*Rekapitulacija*“
- Osiguranje imovine – sheet „*Imovina*“
- Osiguranje od odgovornosti – sheet „*Odgovornost*“
- Osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) – sheet „*Nezgoda*“
- Osiguranje vozila – sheet „*Vozila*“

Troškovnik sadržava pregled premije osiguranja razvrstan po rizicima koju popunjavaju ponuditelji uvažavajući tehničke specifikacije i pripadajuće limite po rizicima osiguranja. U okviru troškovnika dostavljaju se u pojedinačnim *sheet*-ovima pregledi vrijednosti te dodatne informacije o riziku koji se osigurava kao podloge ponuditeljima za obračun premije i ocjenu rizika: sheet „*Opće informacije*“, „*Vrijednosti – Imovina*“, „*Pregled šteta*“, „*Zaštitne mjere*“ i „*Odgovornost - dodatni izvori*“.

OPĆE ODREDBE UZ SVE VRSTE OSIGURANJA I RIZIKE PO OVOJ NABAVI

Prilikom realizacije ugovora o osiguranju, uz uvjete definirane ovim Specifikacijama primjenjivat će se opći, posebni i dopunski uvjeti osiguranja prijavljeni nadzornim tijelima, bez naknadnih korekcija pokrića, odnosno isključenje, koja bi išla na štetu Naručitelju. Neće se primjenjivati odredbe općih, posebnih i dopunskih uvjeta osiguratelja ako su iste odredbama ovih Specifikacija opisane drugačije i u korist Naručitelja. Ako su bilo koje odredbe općih, posebnih i dopunskih uvjeta osiguratelja povoljnije od onih navedenih u ovim Specifikacijama, primjenjuju se one povoljnije za Naručitelja. Osigurateljno pokriće, obveza osiguratelja počinje od dana ugovorenog kao dan početka osiguranja, neovisno o danu kada je izvršena uplata premije osiguranja.

U slučaju ugovaranja kratkotrajnog razdoblja osiguranja primjenjuje ravnomjeran obračun premije osiguranja za iskorišteno trajanje (*"pro rata temporis"*).

Treća osoba je svaka osoba različita od Naručitelja, pa i osnivač, vlasnik, sestrinska društva i povezana društva, odnosno svaka osoba s osobnim identifikacijskim brojem (OIB) različitim od OIB-a Naručitelja.

Osiguravatelj neće osporavati i odbijati isplatu naknade štete u slučaju kad osiguranik prijavi nastanak osiguranog slučaja nakon 3 dana od dana saznanja za štetu.

Isplata osigurnina osim uobičajenih isplata na račun oštećenika obavljat će se i cesijama ili trojnim kompenzacijama sa serviserima, radionicama i ostalim stranama koje će izvršiti popravak ili drugu uslugu korisnicima na osnovi nastalog štetnog događaja, i to temeljem pojedinačnih zahtjeva korisnika po štetnim događajima. Interni servis i radionice korisnika (osiguranika) tretirat će se jednakom kao i servisi, radionice ili drugo bilo koje treće osobe.

Ako se ukaže potrebnim, prilikom sanacije štete u obračun se prihvata satnica ovlaštenih inozemnih servisera kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva uključujući sve potrebne troškove za njihovu dopremu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog nedjeljnog, prazničkog i noćnog rada. Osiguranje nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja pa čak i kad ono ne uspije. Ponuditelj se obvezuje na priznavanje jediničnih troškova Naručiteljevih transportnih i radnih resursa prilikom otklanjanja štete prema važećem cjeniku Naručitelja. Vrijednost satnice i troškova prijevoza su podložni promjeni sukladno odlukama Naručitelja. Kada štetu otklanja vanjski izvođač, ponuditelj se obvezuje na priznavanje troškova u punom iznosu.

Za sve vrste osiguranja ne primjenjuju se odredbe vezane na otklon štete nastale zbog starosti, korozije, prekomjernih vibracija i dotrajalosti kao i zbog neposredne posljedice kemijskih, toplinskih, mehaničkih, atmosferskih i drugih utjecaja, ako je predmet osiguranja prilikom preuzimanja u osiguranje bio ispravan te spreman za rad i/ ili posjeduje sve zakonom određene ateste i slične dokumente kojima se dokazuje ispravnost odnosno spremnost za rad neovisno o tome da li je predmet osiguranja dostupan ili nedostupan kontroli osiguranika.

Ne primjenjuju se odredbe koje obvezuju osiguratelja za isplatu štete samo do vrijednosti oštećenog odnosno uništenog djela osigurane stvari (svodenje djelomične štete na totalnu štetu djela predmeta osiguranja), već se popravak predmeta osiguranja smatra opravdanim sukladno kriterijima navedenim u poglavljju Vrijednost osigurane stvari i visina naknade iz osiguranja, primjenjujući vrijednost cjelokupnog predmeta osiguranja bez obzira na samostalno funkciranje dijela predmeta osiguranja. Utvrđivanje osigurnine sprovodi se po principu vraćanja predmeta oštećenja u stanje prije nastanka štetnog događaja (kompletno uspostavljanje i funkciranje predmeta oštećenja), odnosno sukladno kriterijima navedenim

u poglavju Vrijednost osigurane stvari i visina naknade osiguranja, osim u slučaju kada Naručitelj nema namjeru dalje koristiti predmet popravka (u tom slučaju naknada će se izvršiti bez računa popravka).

U slučaju ostvarenja bilo kojeg rizika pravo prvenstva naknade štete ostvarivati će se po ugovorenoj polici osiguranja i uvjetima dokumentacije Naručitelja, uz zadržavanje prava subrogacije osigуратеља prema stvarnom krivcu za nastanak štetnog događaja (odgovornoj osobi) do iznosa isplaćene osigurnine. Ponuditelj se obvezuje riješiti štetu kako po računu popravka tako i po realnoj ponudi Naručitelju prihvatljivog servisera – dobavljača sukladno standardu naručitelja za popravak štete, a sve sukladno Zapisniku o izvidu i procjeni štete. Osigurana je imovina na mjestima obavljanja djelatnosti osiguranika neovisno o dislociranosti imovine osiguranika po ispostavama.

Evidencija šteta će se voditi od strane ponuditelja te je obvezan najmanje kvartalno izvještavati Naručitelja o štetama po vrstama osiguranja i rizicima, a najmanje: broj police, vrsta osiguranja, rizik osiguranja, datum nastanka štete, datum prijave štete, datum likvidacije štete, iznos likvidirane štete, datum isplate štete, iznos isplaćene štete, iznos rezervirane štete, uzrok štete, oštećenik (naziv/ ime i prezime, OIB), regres (da/ne).

Isplata osigurnina osim uobičajenih isplata na račun oštećenika obavljat će se i cesijama ili trojnim kompenzacijama sa serviserima, radionicama i ostalim stranama koje će izvršiti popravak ili drugu uslugu korisnicima na osnovi nastalog štetnog događaja, i to temeljem pojedinačnih zahtjeva korisnika po štetnim događajima. Ponuditelj će izvršiti plaćanje po potpisanoj cesiji ili trojnoj kompenzaciji bez obzira na eventualno dugovanje korisnika. Interni servis i radionice korisnika (osiguranika) tretirat će se jednako kao i servisi, radionice ili drugo bilo koje treće osobe.

Plaćanje troškova popravaka, servisa i dr. (prilikom isplate osigurnine) vršit će se u najvećem dijelu putem ugovorenih trgovackih društava za preventivno redovno tehničko upravljanje i održavanje, a s kojima osiguranici imaju sklopljene ugovore o pružanju usluga preventivnog redovnog tehničkog upravljanja i održavanja. Osiguratelj ne može uvjetovati popravak od strane drugog servisa niti umanjiti iznos naknade u odnosu na satnice određene troškovnicima kao sastavnim dijelovima ugovora o pružanju usluga preventivnog redovnog tehničkog upravljanja i održavanja.

Ako se ukaže potrebnim, prilikom sanacije štete u obračun se prihvata satnica ovlaštenih inozemnih servisera kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva uključujući sve potrebne troškove za njihovu dopremu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog nedjeljnog, prazničkog i noćnog rada. Osiguranje nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja pa čak i kad ono ne uspije.

OSIGURANJE IMOVINE

Osigurani rizici

1. Osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti: smatraju se svi osigurani rizici osiguranja imovine od točke 1.1. do točke 1.8., uključujući i točku 1.8. ove tehničke dokumentacije.

Pokriće se odnosi na oštećenja imovine i to uzrokovana rizicima kako opisano točkama 1.1. - 1.8. i uzrokovana direktnim utjecajem osiguranih rizika; proizašlih, kao neizbjegna posljedica štetnog događaja; koji su u slučaju nastanka štetnog događaja uzrokovani aktivnostima gašenja požara, demoliranja ili raščišćavanja.

1.1. Požar. Požarom se smatra vatra nastala izvan određenog vatrišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je dalje širiti se svojom vlastitom snagom.

1.2. Udar groma. Osiguranje od udara groma obuhvaća štete koje na osiguranim stvarima prouzroči grom djelovanjem snage ili topline, kao i štete od udara predmeta srušenih gromom. Štete na kablovima, žici i električnoj mreži uslijed udara groma smatraju se također predmetom osiguranja ako su nastala oštećenja takve prirode da predmeti osiguranja ne zadovoljavaju tehničke uvjete u smislu pozitivnih propisa i pravila struke. U slučaju više udara groma i oštećenja imovine u jednom nevremenu na mikrolokaciji, nastali štetni događaju promatrati će se kao jedan štetni događaj.

1.3. Eksplozija (osim eksplozije nuklearne energije) je iznenadna manifestacija sile, koja rezultira ekspanzijom plinova ili para. Pokriće uključuje i eksplozije posuda pod pritiskom (kotlova, cijevi i sl.) i eksplozije koje nastanu u spremniku uslijed kemijske reakcije. Osiguranjem od rizika eksplozije obuhvaćene su i štete od detonacije eksploziva u mirnodopskim uvjetima, osim šteta nastalih terorističkim djelovanjem, prouzročenih političkim motivima i/ili šteta prozračenih miniranjem koje se obavlja u sklopu dozvoljene djelatnosti trećih osoba.

1.4. Pad zračne letjelice podrazumijeva pad ili udar letjelice bilo koje vrste, njihovih dijelova ili njihovih tereta na osigurane predmete osiguranja.

Pokriće se odnosi na oštećenja imovine i to uzrokovana rizicima kako opisano točkama 1.1. - 1.4. i uzrokovana direktnim utjecajem osiguranih rizika; proizašlih, kao neizbjegna posljedica štetnog događaja; koji su u slučaju nastanka štetnog događaja uzrokovani aktivnostima gašenja požara, demoliranja ili raščišćavanja.

1.5. Oluja. Olujom se smatra vjetar brzine 17,2 m/s, odnosno 62 km/h (8 stupnjeva prema Beaufortovoj ljestvici) ili više na osiguranom području. Smatrat će se da je puhalo vjetar ove brzine u kraju gdje se nalaze osigurane stvari ako je vjetar lomio grane i/ili stabla ili oštetio redovno održavane građevinske objekte. Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem kada su prouzročena mehanička oštećenja osigurane stvari uslijed neposrednog djelovanja oluje kao i izravnim udarom predmeta oborenih ili nošenih olujom.

1.6. Tuča/ grad. Tučom se podrazumijevaju oborine u obliku granula leda. Oštećenjem su obuhvaćene štete od uništenja odnosno oštećenja osiguranih stvari koje prouzrokuje tuča svojim udarom tako da stvar razbije, probije, okrhne ili osigurana stvar pukne ili promijeni oblik zbog udara i stvarima koje su smještene u/ ispod navedenih objekata pa i onda kada su poluotvoreni (natkriveni).

Obuhvaćene su i štete od prodiranja oborina kroz otvore nastale od padanja tuče i/ili kao posljedica oluje, a koje mogu padati istovremeno i/ili nakon rizika tuče i/ili oluje, a prije mogućeg popravka oštećenog objekta, odnosno direktno oštećenje osigurane imovine od utjecaja oborina u navedenim slučajevima (objekti, sva oprema, umjetnine, zalihe i drugo što je predmet osiguranja ove nabave).

U osiguranje od opasnosti oluje i tuče su uključena i pokriće šteta na imovini koje je pričvršćena na građevinski objekt (uključujući, ali ne ograničavajući na reklamne ploče, antene, tende i dr.) kao i na objektima slabe gradnje (nadstrešnice).

1.7. Manifestacija, demonstracija, unutarnji nemiri, zlonamjerno oštećenje, štrajk i isključivanje iz rada

1.7.1. Manifestacijom i demonstracijom smatra se organizirano ili spontano javno ispoljavanje raspoložene grupe građana (brojčano nebitno koliko) i to na način da narušavaju javni red i mir i nasilno nastupaju prema ostalim ljudima i /ili imovini na bilo koji način. Uz navedeno uključene su i neposredne štete zbog otimanja prilikom pljačkanja koje je u neposrednoj vezi sa manifestacijom ili demonstracijom.

1.7.2. Unutarnjim nemirom smatra se ako se pokrene brojčano znatan dio stanovništva na način koji ometa javni red i mir i ako primjenjuje silu nad osobama ili imovinom. Osiguratelj snosi naknadu štete za osiguranu imovinu koja se neposredno uništi ili ošteći zbog nasilnih radnja u svezi s unutarnjim nemirima. Uključene su neposredne štete zbog otimanja prilikom pljačkanja u neposrednoj svezi s unutarnjim nemirima.

1.7.3. Zlonamjerno oštećenje (vandalizam) je svako namjerno oštećenje ili uništenje osigurane imovine učinjeno od strane bilo koje osobe. Nedozvoljeno iscrtavanje grafita ili upotrebe sprejava na osiguranoj imovini u smislu ovih tehničkih specifikacija smatra se zlonamjernim oštećenjem imovine. Troškovi koji se pokrivaju osiguranim rizikom podrazumijevaju čišćenje fasada i ostalih oštećenih površina, odnosno bojanje fasada i ostalih oštećenih površina ako se čišćenjem ne mogu ukloniti oštećenja, a s ciljem vraćanja osigurane imovine u prvobitno stanje.

1.7.4. Štrajk podrazumijeva planirani prekid rada u kojem zajednički sudjeluje razmjerno velik broj radnika u svrhu postizanja određenih ciljeva

1.7.5. Isključivanje iz rada plansko je isključivanje određenog broja radnika s rada samo kao odgovor na već započeti štrajk. Osiguranje se odnosi na imovinu koja se uništi ili ošteći zbog radnji radnika u štrajku ili radnika isključenih iz rada u svezi sa štrajkom ili prilikom pružanja otpora zbog isključenja iz rada.

1.8. Udar motornog vozila, dim, probijanje zvučnog zida

1.8.1. Udarom motornog vozila obuhvaćene su štete na osiguranoj građevini, opremi i/ili drugom osiguranom predmetu koje nastanu udarom vlastitog motornog vozila, vlastitog pokretnog radnog stroja, ili poznatog i nepoznatog motornog vozila ili njihova tereta.

1.8.2. Oštećenjem od dima smatra se svako uništenje ili oštećenje osigurane imovine uzrokovano direktno iznenadnim izbijanjem dima iz peći, grijača, kuhalja, sušionica ili drugih sistema za grijanje na osiguranoj lokaciji kao i oštećenja od dima na osiguranoj građevini, opremi, računalnoj i svoj pripadajućoj opremi, zalihami i/ili drugom osiguranom predmetu uslijed požara na osiguranoj imovini i/ili uslijed požara i iz ostalih prostorija (neosiguranih ovom nabavom ili u vlasništvu treće osobe).

1.8.3. Probijanje zvučnog zida podrazumijeva oštećenja nastala ukoliko zračna letjelica uzrokuje probijanje zvučnog zida koje rezultira udarnim valom koji direktno oštećuje osiguranoj imovini.

2. Poplava, bujica, visoka voda

2.1. Poplavom se smatra stihijsko, neočekivano poplavljivanje terena od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.) zbog toga što se voda izlila iz korita, provalila ili preplavila obrambeni nasip ili branu iz bilo kojeg razloga uključivo, ali ne ograničavajući na nagla stvaranja velike količine vodene mase; korozije zemlje (i drugog materijala) korita, nasipa ili brane s tim da osiguratelj zadržava pravo regresa od strane odgovorne strane; izljevanje vode zbog izvanredne plime i valova na moru, rijekama i jezerima neobične jačine; nadolaska vode iz umjetnih jezera. Poplavom se smatra i neočekivano poplavljivanje terena zbog naglog stvaranja velike količine vodene mase koja je nastala kao posljedica proloma oblaka, a koje prelaze kapacitete odvoda ili ne mogu oteći. Uključene su štete od poplavljivanja vode izlute iz kanalizacijske mreže (ako je do navedenog izljevanja došlo zbog poplave). Osiguranjem su pokrivene štete koje nastanu na osiguranim stvarima za vrijeme poplave ili neposredno nakon povlačenja vode.

2.2. Bujicom se smatra stihijsko neočekivano poplavljivanje terena vodenom masom koja se stvara na padalinama terena zbog jakih atmosferskih oborina i slijevanja ulicama i putovima. Uključene su štete od poplavljivanja vode izlute iz kanalizacijske mreže ako je do navedenog izljevanja došlo zbog bujice.

2.3. Visokim vodama smatraju se izuzete pojave neuobičajenog porasta vodostaja uzrokovanog ekstremnim kišnim oborinama, topljenjem snijega ili olujom kao i podzemne vode kao posljedica visoke vode (ako je do navedenog izljevanja došlo zbog visoke vode).

Obuhvaćene su i štete od tlaka uzrokovanog poplavom na hidro-gradevinskim objektima, kanalima, tunelima i cjevodavcima.

3. Izljev vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi i ostalih cijevnih sustava

3.1. Osiguratelj pokriva štete na osiguranoj imovini koja se uništi, ošteti ili nestane zbog izljeva vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi kao i uređaja za grijanje topлом vodom i parno grijanje te drugih uređaja i aparata priključenih na vodovodnu mrežu, iznenadnog izbijanja pare iz uređaja za toplu vodu i parno grijanje, do kojeg je došlo zbog oštećenja ili začepljenja (loma, prsnuća ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost) tih cijevi i/ili uređaja. Tekućine koje prenose toplinu smatraju se jednakе vodi, uključivo, ali ne ograničavajući na slanu vodu, ulje, rashladna sredstva i slično.

Pod vodovodne cijevi koje su sastavni dio građevine koja se osigurava podrazumijevaju se cijevi do glavnog vodomjera za građevinu, bez obzira na njegovu udaljenost od građevine. Pod odvodne kanalizacijske cijevi koje su sastavni dio građevine koja se osigurava podrazumijevaju se cijevi do posljednjeg šahta prije priključka na javnu kanalizaciju uključivši i priključak, odnosno do mjesta priključka kanalizacijske cijevi na septičku jamu.

Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranim stvarima ako je do ostvarenja osiguranog rizika došlo i iz ostalih prostorija (neosiguranih ovom nabavom ili u vlasništvu treće osobe).

Osiguranje uključuje štete nastale unutar i izvan osiguranog objekta i to štete od oštećenja, pucanja, začepljenja ili smrzavanja na: vodovodnim i kanalizacijskim cijevima, cijevima postrojenja za grijanje topлом vodom ili parom ili cijevima i dijelovima klimatizacijskih uređaja, cijevima i dijelovima postrojenja za grijanje s crpkama ili na sunčevu energiju kao i cijevima i dijelovima sprinklerskih uređaja, uređaja za raspršivanje vode i uređaja za gašenje i natapanje, cijevima grijaćih tijela, WC-ima s ispiranjem, slavinama za vodu, sifonima, vodomjerima ili sličnim instalacijama. Ako su građevine ili osigurani prostori u razdobljima mraza napušteni više od 72 sata, moraju se poduzeti odgovarajuće mјere protiv smrzavanja. Ako sustav grijanja nije u stalnom pogonu, sve vodoopskrbne cijevi i sustavi moraju se zatvoriti, isprazniti, a sustavi za grijanje vode ili klimatizacijski sustavi zaštititi antifrizom ili također isprazniti. Dovodi do zaštitnih vodoopskrbnih uređaja (sustavi za gašenje požara i sl.) i operativni sustavi grijanja ne trebaju se zatvarati, ali moraju u svakom slučaju biti adekvatno zaštićeni od smrzavanja. Vodoopskrbne cijevi izvan građevina moraju biti propisno postavljene ispod površine zemlje i zaštićene od smrzavanja, ili ispraznjene u razdoblju mraza. Ako su dostupne kontroli osiguranika, osiguranik je dužan brinuti se za kontrolu i održavanje vodovodne i odvodne kanalizacijske mreže, uređaja za grijanje topлом vodom ili parno grijanje te drugih uređaja i aparata priključenih na vodovodnu mrežu.)

Osiguranjem su obuhvaćeni i svi troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja, troškovi sanacije nastale štete te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje.

3.2. Posljedična šteta – istjecanje i gubitak vode. Istjecanjem vode iz vodovodnih cijevi smatra se istjecanje vode iz sustava vodovodnih instalacija, drugih uređaja povezanih sustavom cijevi, te iz postrojenja tople vode, parnog grijanja, hidrantske mreže (vanske i unutarnje), sprinkler sustava, spremnika i sl., ako voda isteće zbog iznenadnog puknuća cjevovoda ili neočekivanog kvara na ugrađenim uređajima za ispuštanje i istakanje tekućine. Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi uslijed istjecanja vode (gubitak vode). Iz osiguranja se naknadjuje varijabilni dio cijene vode prema cjeniku komunalnog društva, dok fiksni dio cijene vode nije naknadiv iz osiguranja. Varijabilni dio cijene nadoknađuje se kao razlika prosječne potrošnje unazad tri mjeseca i povećane potrošnje zbog nastalog osiguranog slučaja. Gubitak vode osigurava se na podlimit u iznosu od 20.000 HRK po štetnom događaju i ukupno godišnje (agregatno).

3.3. Proširenje pokrića na štete uslijed smrzavanja i začepljenja odvodnih cijevi osigurava se na podlimit u iznosu 20.000 HRK po štetnom događaju.

4. Provalna krađa i razbojstvo uključujući vandalizam:

Pokrivena je šteta do koje je došlo jer su osigurane stvari odnesene, uništene ili oštećene kod izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, razbojstva ili vandalizma uključujući i oštećenja građevinskih dijelova prostorija (oštećenje zidova, stropova, vrata, stakala, brava i dr.), instalacija, opreme i zaliha, a u kojima se nalaze osigurane stvari prilikom izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, razbojstva i vandalizma.

4.1. Provalnom krađom u smislu ovih tehničkih specifikacija smatra se krađa, ako njen izvršitelj:

a) provali u prostorije u kojima se nalaze osigurane stvari (mjesto osiguranja) razbijanjem ili obijanjem vrata i prozora, ili provaljivanjem stropa, zidova i podova,

b) otvori mjesto osiguranja lažnim ključem ili kojim drugim sredstvom koje nije namijenjeno redovnom otvaranju. Lažnim ključem smatra se onaj koji nije izrađen s dopuštenjem ili na poticaj ovlaštene osobe.

c) provali zaključano spremište u mjestu osiguranja u kojem se nalaze osigurane stvari, ako je do spremišta došao na jedan od načina koji je ovim tehničkim specifikacijama okvalificiran kao provalna krađa,

d) neprimjetno se uvuče u mjesto osiguranja ili se u njemu sakrije i izvrši krađu u vrijeme kada je mjesto osiguranja bilo zaključano,

e) otvori mjesto osiguranja ili spremište pravim ključem ili njegovim duplikatom, ako je do ključa došao jednom od spomenutih radnji u poviše navedenim točkama a), b), c) i d), odnosno na neki drugi način izvan osiguranog mesta, ili razbojstvom ili prevarom ili nemarnošću radnika ili čuvara,

f) uđe u mjesto osiguranja svladavanjem prepreka i ulascima na način koji nije predviđen za ulazak u osigurani objekt ili prostor.

Provalnom krađom smatra se i krađa stvari s balkona i lođa na ako je izvršena uskakanjem kroz otvoren prozor na katovima. Ne smatra se provalnom krađom uskakanje kroz otvoren prozor u niskom prizemlju (do visine 2m računajući od zemlje do donjeg ruba prozorskog okna).

4.2. Razbojstvom se smatra oduzimanje osiguranih stvari upotrebotom sile (ugrožavanje opasnošću po život i zdravlje) protiv osiguranika ili njegovih pripadnika ili ostalih osoba koje se nađu na mjestu razbojstva ili prijetnjom da će se neposredno napasti život ili tijelo ovih osoba. Smatra se da postoji upotreba sile i onda kada su upotrijebljena sredstava za onemogućavanje otpora. Materijalna šteta uključujući i troškove čišćenja koji su možebitno potrebni nakon nastalog izvršenja ili pokušaja izvršenja razbojstva i sl. ili pretrpljena materijalna šteta pokradenih osoba također se smatra predmetom ovog osiguranja.

4.3. Vandalizam je zlonamjerno oštećenje imovine, odnosno svako namjerno oštećenje ili uništenje osigurane imovine učinjeno od strane bilo koje osobe.

Stvari na otvorenom (oprema, roba, zalihe i dr.) pokrivene su ako izvršitelj odnese osigurane stvari, uništi ili ošteti ili odnese osiguranu imovinu s mjesta osiguranja razbijanjem, obijanjem ili skidanjem (podesnim ili kojim drugim alatom) ili otvori ogradu ili drugi ulaz krivotvoreni ključem ili ključem do kojeg je došao na jedan od načina kvalificiranih kao provalna krađa. Stvari na otvorenom moraju se nalaziti na prostoru koji je ograđen dobro održavanom ogradiom najmanje visine 2m i/ili na prostoru gdje postoji stalan čuvan ili ophodarska služba bilo koje vrste.

Osiguranje je u obvezi nadoknaditi štetu za osiguranu imovinu u izložbenim ormarićima i vitrinama izvan zgrada koja nastane ako provalnik razbije izložbeni ormarić ili vitrinu ili ih otvori krivotvoreni ključem ili drugim podesnim alatom. Osiguranjem su obuhvaćene i štete od razbojstava nad osobom kojoj je povjeren prijenos ili prijevoz novca, vrijednosnih papira, čekova, mjenica, uložnih knjižica, potvrde depozita i dragocjenosti i dr. Osiguranjem su pokrivene i štete koje nastaju za vrijeme prijenosa odnosno prijevoza bez krvice osoba, kojima je povjeren prijevoz odnosno prijenos zbog prijevara koja je učinjena ovim osobama u smislu pojma prijevare iz Kaznenog zakona, zbog krađe osiguranih vrijednosti dostavljaču dok se nalazi pod izravnom tjelesnom zaštitom ovlaštenih osoba kao i gubitka vrijednosti. Obveza osiguratelja za svaki pojedini slučaj prijenosa ili prijevoza novca ili drugih vrijednosti počinje u trenutku kada je dostavljač preuzeo novac ili druge vrijednosti i traje, na određenom putu prema nalogu osiguranika, sve dotele dok novac odnosno druge vrijednosti ne preda na određenom mjestu. Novac, vrijednosni papiri, čekovi, mjenice, uložne knjižice, potvrde depozita i dragocjenosti i druge vrijednosti osigurane su i za vrijeme prijevoza motornim vozilom od rizika razbojstva, kao i od nestanka i oštećenja odnosno uništenja u slučaju prometne nezgode. Pod prometnom se nezgodom u navedenom slučaju smatra sudar, udar, iskliznuće, prevrnuće, rušenje motornog vozila kojim se obavlja prijevoz vrijednosti kao i sva ostala oštećenja prouzročena iznenadnim vanjskim događajima pod učinkom mehaničke sile, a neovisno o volji ugovaratelja osiguranja, odnosno vozača, kao i oštećenja prouzročena iznenadnim termičkim ili kemijskim djelovanjem.

Osiguranjem je pokrivena šteta od odnošenja, uništenja ili oštećenja osiguranih stvari kao i šteta prouzročena oštećenjem građevinskih dijelova prostorija, instalacija, opreme (oštećenje zidova, stropova, vrata, stakla, brava, mehanizama za otvaranje i zatvaranje prozora, vrata itd.) u kojima se nalaze osigurane stvari prilikom izvršenja ili pokušaja izvršenja

provalne krađe odnosno razbojstva. U trošak popravka uračunavaju se i troškovi rušenja i raščišćavanja ostataka odnosno troškovi uklanjanja ostataka.

Iznosi osiguranja po pojedinom riziku osiguranja novca i drugih vrijednosti, oštećenja građevinskog dijela uslijed ostvarenja ili pokušaja ostvarenja rizika provalne krađe i razbojstva definirani su u okviru troškovnika.

5. Lom stroja: pruža osiguravajuću zaštitu predmeta osiguranja od oštećenja ili uništenja zbog nezgode u pogonu pod kojom se podrazumijevaju dogadaji koji nastanu nepredviđeno i iznenada u svezi s uporabom osigurane stvari, nespretnosti, nehata ili zle namjere radnika ili neke druge osobe, operativne pogreške, padom osiguranog predmeta, padom ili udarom stranog predmeta, udarom električne energije (direktno ili indirektno) koje uzrokuje povećanje jačine struje i napona, kratki spoj, pogreške u kontaktu; pogrešno mjerjenje, uslijed greške regulacijske i sigurnosne opreme, oštećenja uslijed povećanja napona ili indukcije kao posljedice udara groma (na istom ili drugom mjestu, odnosno direktnog ili indirektnog udara) ili atmosferskih utjecaja (statička opterećenja, indukcija zbog atmosferskih pražnjenja i sl.), naboja i dr. Osiguranje se također odnosi na štete nastale uslijed grešaka u konstrukciji, proračunima, materijalu, dinamičkog vitlanja rotacijskih dijelova strojeva-turbina, generatora, pucanja uzrokovanih centrifugalnom silom, manjka vode u parnim kotlovima i opremi, prevelikog tlaka, nedovoljnog funkciranja hlađenja sistema za hlađenje odnosno grijanje, kao i sistema mjerjenja, regulatora sigurnosti i kontrole, smrzavanja i direktnog utjecaja nanosa leda, implozije ili drugih efekata slabog pritiska i dr. Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja bez obzira na njihov obujam i prirodu kao i svi ostali troškovi koji nastaju zbog sanacije štete (zemljani radovi, asfaltiranje, popločavanje i sl.), troškovi sanacije nastale štete (uz rastavljanje i sastavljanje) te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje uključivo i troškove raščišćavanja i čišćenja. Prilikom sanacije štete u obzir se uzima satnica vlastitog servisa osiguranika, ovlaštenog servisa ili ukoliko se pokaže neophodnim i satnica ovlaštenog inozemnog servisa uključujući i troškove nabave i dobave zamjenskih dijelova iz inozemstva do mjesta štete. Također se uzimaju u obzir i svi potrebni troškovi prekovremenog, noćnog i prazničkog rada. Osiguratelj nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja. Visina osigurnine u slučaju oštećenja osigurane stvari ne umanjuje se za iznos procijenjene istrošenosti.

Osiguranje se odnosi na svu opremu osiguranika, strojeve, uređaje, instalacije zajedno s punjenjem, postoljem, ležištem i temeljem, mehanička oprema građevinskih objekata i izvan građevinskih objekata (do prvih priključaka na javne mreže) kompletну infrastrukturu, cjevovode, vodovodnu i kanalizacijsku mrežu, plinske instalacije, instalacije centralnog grijanja, kabelske vodove – podzemne i nadzemne, plinovode, toplovode, dalekovode, kompletну električnu napojnu mrežu s pripadajućim uređajima, antenske stupove, krupni alat i sl., elektronička računala i ERC opremu, medicinsku i svu pripadajuću opremu bez obzira gdje se nalazili te uključujući i prijenosnu opremu. Mehanička oprema građevinskih objekata i izvan građevinskih objekata, a u vlasništvu osiguranika osigurana je i kada nije zasebno iskazana u osnovnim sredstvima osiguranika već je vrijednost istih u okviru vrijednosti građevinskih objekata, uključujući, ali ne limitirajući na cjevovode, kotlovnice, sustave grijanja i hlađenja, kabelske vodove telefonije, interneta i dr., antenske sustave, liftove, rampe i drugo.

Osiguranjem su obuhvaćeni i oni strojevi, uređaji, instalacije koji su osiguraniku donirani, dani na korištenje i raspolažanje uz pridržavanje prava vlasništva, koje je uzeo ili dao u zakup, te imovina za koju osiguranik može biti odgovoran te ima interes da se ne dogodi osigurani slučaj jer bi inače pretrpio neki materijalni gubitak.

6. Lom stakla

Lom stakla i sanitarija, uključivo svjetleće reklamne panele, video zid i ostale reklamne površine: podrazumijeva uništenje ili oštećenje zbog ostvarenja bilo kojeg rizika, staklene površine (bilo koje vrste): svjetlećih reklama i reklamnih panela i natpisa, neonskih i ostalih svjetlećih cijevi (sa svim pripadajućim uređajima), natpisa i ukrasa izrađenih na osiguranim staklima i predmetima osiguranja i slikama (ako je šteta prouzrokovana od istog štetnog dogadaja, kao i štetu na samoj osiguranoj stvari na kojoj se nalazi natpis, slika ili ukras), mramornih ploča i umjetnog kamena na stolovima, pultovima i regalima, sanitarije i keramika (umivaonici, WC školjke i dr.), uličnih zrcala (za reguliranje prometa), staklenih zidova i pregrada, staklenih fasada, kulturnih i povijesnih spomenika od kamenja, betona i kovine, staklo plastična sjenila terase, tende; nastalo ostvarenjem bilo kojeg rizika kojem su izložene osigurane stvari. U osiguranje su uključene sve unutarnje i vanjske ostakljene površine bez obzira na pojedinačnu staklenu površinu.

Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi i troškove za eventualno privremeno najnužnije zastakljenje, troškove skidanja i ponovnog namještanja predmeta koji smetaju pri postavljanju novog stakla (npr. zaštitne rešetke, zaštitne šipke, zaklon od sunca i dr.) kao i troškove koje osiguranik ima za otklanjanje i smanjenje štete učinjene kada je osigurani slučaj nastao, pa i onda kada te mjere nisu bile uspješne. Osiguratelj je u obvezi isplatiti osigurninu i za štetu na imovini osiguranika, oštećenoj ili uništenoj od izravnog udara razbijenog stakla. Kod posljedične štete u navedenom slučaju ne obračunava se amortizacija na oštećenom predmetu.

7. Osigurani (dodatni) troškovi:

Osiguranik ima pravo na troškove poduzetih mjera u cilju sprečavanja ili smanjenja osiguranih gubitaka, pa čak i u slučajevima kada isti ne uspiju. Uz sve navedene troškove pod pojedinim imenovanim rizicima u okviru ovih tehničkih specifikacija i troškovnika osiguranja imovine, osigurani su i slijedeći troškovi:

- troškovi gašenja požara, npr. troškovi vlastitih i vanjskih vatrogasnih postrojbi, troškovi potrošene vode i sl.,
- troškovi premještanja i zaštite, npr. troškovi koji nastaju radi zamjene osigurane imovine zbog neizbjegnog premještanja, izmjene ili zaštite njenog sadržaja. Također su uključeni i troškovi hitnog ostakljivanja, a naročito troškovi demontaže i ponovne montaže strojeva i opreme, kao i troškovi radi probijanja, rušenja ili ponovne izgradnje dijelova zgrade,
- troškovi prinudnog skladištenja – pokriveni su do svote osiguranja, najviše do 6 mjeseci trajanja,
- troškovi rušenja i raščišćavanja te uklanjanja ostataka, npr. troškovi za neophodna rušenja preostalih dijelova oštećenih uslijed osiguranog slučaja, troškovi raščišćavanja ostataka, uključujući i troškove sortiranja otpada, uklanjanja i odvoza (ogorina, šuta, mulj i dr.) oštećene uslijed nastanka osiguranog slučaja na mjesto dopuštenog istovara,
- troškove neophodnog popunjavanja novom zemljom, npr. ako je prilikom nastanka osiguranog slučaja došlo do zagađenja zemlje i/ili ostataka pokriveni su i troškovi nadgledanja (službene osobe i dr.), osiguranja, i/ili tretiranja i prilagođavanja za odvoz na deponij,
- troškove odlaganja otpada – troškovi odlaganja uključujući i davanja koja se moraju platiti na ime odlaganja otpada,
- troškove temeljem zakonskih propisa, troškovi koji prate nastali osigurani slučaj uslijed zakonskih odredbi,

Osigurana imovina

Osigurana je imovina osiguranika navedena u natječajnoj dokumentaciji odnosno prema poslovnim knjigama osiguranika i/ili finansijskoj evidenciji, bez obzira na pojedine lokacije, a koja je u vlasništvu osiguranika, koja mu je prodana, dana na upravljanje ili predana u posjed uz pridržavanje prava vlasništva ili koju je uzeo ili dao u zakup, izvanknjižno vlasništvo, izvanknjižno suvlasništvo, te imovina za koju osiguranik može biti odgovoran te ima interes da se ne dogodi osigurani slučaj jer bi inače pretrpio neki materijalni gubitak. Osigurana je sva materijalna imovina koja može biti predmet osiguranja prema uvjetima i to na nabavnu vrijednost prema stanju osnovnih sredstava na dan 30.04.2019. (uz obračun premije osiguratelja ako nije bila prijavljena cijelokupna vrijednost). Teritorijalno pokriće; Republika Hrvatska.

Kod osiguranja građevinskih objekata i drugih nepokretnih stvari smatraju se osiguranima svi dijelovi građevina, temelji, podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije i oprema (uključujući ali ne ograničavajući na: dizala, centralno grijanje - s cisternom za gorivo ili kotlovcicom, bojleri, hidrofori, alarmni uređaji, video nadzor, portafoni, mehanika garaža i označenih, službenih parkirnih površina (vrata, rampe), uređaji za klimatizaciju i dr.).

Vrijednost osigurane stvari i visina naknade iz osiguranja

Vrijednost osiguranih stvari:

- Nova vrijednost predmeta osiguranja je njegova nova vrijednost prema cijenama izgradnje odnosno nabave u mjestu gdje se predmet nalazi.
- Nabavna knjigovodstvena vrijednost je vrijednost nabave te knjiženja predmeta osiguranja u poslovne knjige osiguranika. Nabavna vrijednost smarat će se novom vrijednosti predmeta osiguranja u smislu ovih tehničkih specifikacija.
- Knjigovodstvena sadašnja vrijednost je nabavna knjigovodstvena vrijednost umanjena za knjigovodstvenu istrošenost (amortizaciju), te ona u pojedinim slučajevima može iznositi 0,00 HRK.
- Stvarna vrijednost predmeta osiguranja je njegova nova vrijednost umanjena za iznos procijenjene istrošenosti.
- Ugovorena vrijednost podrazumijeva međusobno ugovorenu vrijednost po polici osiguranja na temelju procijenjene vrijednosti, nabavne vrijednosti prema poslovnim knjigama osiguranika ili uobičajene vrijednosti novog predmeta osiguranja te se po istoj ne obračunava amortizirana vrijednost niti podosiguranje (umjetnički i antikni predmeti kada nema novonabavne vrijednosti (taksirana vrijednost), objekti za koje ugovaratelj ne raspolaže novonabavnim vrijednostima te se vrijednost određuje po uobičajenim građevinskim vrijednostima za sličan objekt, medicinska i druga oprema koja je nabavljena rabljena te se ne može utvrditi novonabavna vrijednost već procjena iste i dr.).

- Flotantna vrijednost podrazumijeva prosječnu godišnju vrijednost predmeta osiguranja kod kojih dolazi do većih oscilacija u vrijednostima tijekom osiguratelnog razdoblja (zalihe) čime se garantira osigurateljno pokriće aktualnog stanja zaliha po cijenama koje osiguranik vodi.
- Sukladno ovim tehničkim specifikacijama podrazumijeva se da je najmanja, upotrebljena, stvarna vrijednost svakog predmeta osiguranja najmanje 40% nove vrijednosti, ako je knjigovodstvena sadašnja vrijednost 0,00 HRK. Kod određivanja stvarne vrijednosti osigurane stvari, osiguratelj prihvata stope amortizacije određene od strane osiguranika.

Određivanje vrijednosti osiguranih stvari:

Sukladno navedenim odredbama vrijednosti predmeta osiguranja u okviru ovih tehničkih specifikacija vrijednost osiguranih stvari ovisno o predmetu osiguranja određuje se:

- za građevine – nova vrijednost građevinskog objekta je mjesno uobičajena vrijednost novogradnje, uključujući pripadajuće pristojbe za arhitektonske usluge, pripadajući troškovi konstruiranja i projektiranja da bi se izgradio objekt iste vrste i kvalitete.
- za opremu, strojeve, uređaje i instalacije, inventar i drugu opremu - nova vrijednost opreme je nabavna cijena novih stvari u mjestu osiguranja iste vrste i kvalitete, uvećana za troškove dopreme, montaže i carine, domaćeg ili inozemnog servisa, odnosno najbližih tehničkih karakteristika ukoliko se oštećena/uništena stvar više ne može nabaviti,
- za zalihe roba, materijala i sirovina – prosječna nabavna vrijednost zaliha kroz godinu; osiguranje se ugovara na novu vrijednost na flotantnoj osnovi.
- za umjetnine za koje nema novonabavne vrijednosti - njihova procijenjena vrijednost bez obračuna istrošenosti (tehničke i/ili ekonomiske),
- za novac i novčane vrijednosti – njihova nominalna vrijednost.

Određivanje visine osigurnine:

Visina osigurnine za građevine, opremu, strojeve, uređaje i instalacije, inventar i sl., utvrđuje se ovisno o knjigovodstvenoj sadašnjoj vrijednosti osigurane stvari prema dva kriterija:

1. Knjigovodstvena sadašnja vrijednost osigurane stvari veća je od 40% knjigovodstvene nabavne vrijednosti:

- u slučaju uništenja prema vrijednosti osigurane stvari (nova vrijednost) u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjenoj za vrijednost ostatka ako postoji,
- u slučaju oštećenja u visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti ili poboljšanja koja su nastali zbog popravka oštećenog osiguranog predmeta.

2. Knjigovodstvena sadašnja vrijednost osigurane stvari manja je ili jednaka 40% knjigovodstvene nabavne vrijednosti:

- u slučaju uništenja prema najmanjoj, upotrebljenoj, stvarnoj vrijednosti osigurane stvari u vrijeme nastanka osiguranog slučaja (najmanje 40% od nove vrijednosti), umanjenoj za vrijednost ostatka ako postoji,
- u slučaju oštećenja u visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti ili poboljšanja koja su nastali zbog popravka oštećenog osiguranog predmeta.

U svakom slučaju, ako amortizirana vrijednost iznosi preko 60%, svota osiguranja ne može iznositi manje od 40%. U slučaju oštećenja predmeta osiguranja, popravak se smatra opravdanom ukoliko iznos troškova popravka da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja, zajedno sa iznosom ostatka ne prelazi stvarnu vrijednost osigurane stvari.

Limit naknade i franšize

Osiguratelj snosi naknadu štete po osiguranom slučaju do iznosa osigurane svote po pojedinim stavkama odnosno rizicima. Osiguranje se ugovara bez primjene franšize/ samopridržaja.

Svote osiguranja definirane na „prvi rizik“ podrazumijevaju najveću obvezu osiguratelja (naknadu) po štetnom događaju, ali ne definiraju mogući broj štetnih događaja tijekom perioda osiguranja te time niti agregatni limit, ako tehničkim specifikacijama nije drugačije eksplicitno definirano.

Odredbe o podosiguranju

Nakon sklapanja ugovora o osiguranju, načelo srazmjera kao posljedica podosiguranja neće se primjenjivati niti na jednoj vrsti, odnosno riziku osiguranja.

Klauzula automatizma pokrića

Sva novonabavljena imovina (objekti, cjelokupna oprema, računalna oprema, medicinska oprema i sva pripadajuća oprema, umjetnine, zalihe i dr.) pokrivaju se danom nabave po svim rizicima osiguranja neovisno o eventualnim predmetima osiguranja koja su osigurana prema popisu (uključujući, ali ne ograničavajući na popis opreme po riziku osiguranja od loma stroja) i na iste se primjenjuje Klauzula automatizma pokrića. Konačan obračun premije izvršit će se po isteku osiguratelnog razdoblja uz primjenu 50% primijenjene stope osiguranja po pojedinim stavkama.

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI

Opća odgovornost prema trećim osobama i prema vlastitim radnicima

Predmet osiguranja je građansko – pravna izvanugovorna odgovornost osiguranika za štetu uslijed smrti, povrede tijela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari treće osobe. Ovim osiguranjem pokrivena je odgovornost za štetu koja je nastala iz djelatnosti osiguranika, iz posjedovanja stvari, iz pravnog odnosa, ili iz određenog svojstva kao izvora opasnosti te odgovornost poslodavca/osiguranika za štetu uslijed smrti, povrede tijela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari vlastitih radnika. Osiguranjem su obuhvaćeni svi radnici, stalno i privremeno zaposleni kao i suradnici temeljem ugovora o djelu ili drugog oblika ugovora.

Bez obzira na odredbe uvjeta osiguranja pruženo je pokriće odgovornosti prema radnicima zbog smrti ili tjelesnih ozljeda nastalih prilikom uporabe i/ili posjeda motornih vozila ukoliko se navedeno smatra ozljedom na radu za koju postoji odgovornost osiguranika kao poslodavca.

Osobe u ugovornom odnosu, najmoprimci, korisnici, posjetitelji, gosti, natjecatelji i ostali se smatraju trećom osobom. Naručitelj poslova smatra se trećom osobom ukoliko nastane šteta koja ne proizlazi iz neispunjena, manjkavog ispunjenja ili zakašnjenja u ispunjenju obveze.

Osiguranje se također odnosi na odgovornost za štetu nastalu zbog:

- povećanja opasnosti ili proširenja osiguranog izvora opasnosti do kojih je došlo tijekom trajanja osiguranja,
- novih izvora opasnosti koji se kod osiguranika pojavi poslije zaključenja ugovora o osiguranju,
- štete koja nije nastala ni povredom osobe ni oštećenjem odnosno uništenjem stvari tzv. "čisti financijski gubitak".

Čisti financijski gubitak („*Pure Financial Loss*“)

Osiguranje se odnosi i na odgovornost za „čisti financijski gubitak“, tj. štete koje nisu nastale ni povredom tijela ili zdravlja neke osobe, ni oštećenjem odnosno uništenjem stvari. Smatra se da je osigurani slučaj nastao onda kada je napravljen propust pri obavljanju djelatnosti (zanimanja), posjedovanja neke stvari i dr. (izvor opasnosti) kojim je prouzročen čisti financijski gubitak nekoj osobi (šteta koja nije niti šteta uslijed smrti, povrede tijela ili zdravlja niti oštećenje ili uništenje stvari treće osobe).

Limit pokrića po štetnom događaju i ukupno godišnje (agregatno) iznosi 200.000 HRK.

Proširenja pokrića po osnovi opće odgovornosti

- U okviru osiguranog izvora opasnosti iz obavljanja djelatnosti obuhvaćena je i odgovornost osiguranika koja proistječe iz:
- korištenja odnosno posjedovanja, zakupa ili uživanja: zemljišta, zgrada (objekata), prostorija, površina na otvorenom, opreme i ostalo, a koje se isključivo koriste za potrebe osigurane djelatnosti ili zanimanja,
- korištenja objekata koji isključivo služe radnicima osiguranika, uključujući, ali ne limitirajući na: restorane, sportske dvorane i sl.,
- korištenja dizala (liftova) namijenjenih za prijevoz osoba i tereta,

- posjedovanje i upravljanja garažama i otvorenim parkirališnim mjestima, uključujući i štete na vozilima, stvarima u vozilima i na pojedinim dijelovima vozila ako je vozilo smješteno na parkiralištu osiguranika,
- uskladištenja materijala za loženje i pogon koji se isključivo koristi za obavljanje osigurane djelatnosti ili zanimanja,
- krađe ili nestanka, te uništenje ili oštećenje stvari za osobnu uporabu osiguranikovih radnika uz uvjet da su stvari smještene u zaključanim prostorijama ili zaključanim ostavama,
- organizacije raznih priredbi, manifestacija i inih događaja za javnost u prostorijama osiguranika ili na površinama pod nadležnošću osiguranika,
- upotrebe samohodnih radnih strojeva, radnih strojeva i motornih vozila dok izvršavaju radnu funkciju i prilikom kretanja unutar djelokruga društva i/ili djelokruga djelovanja dok ne izvršavaju radnu funkciju, uređaja i drugih alata,

U osigurateljnu zaštitu uključene su i:

- štete proizašle iz posjedovanja, uključujući ali ne limitirajući na: zemljišta, zgrade, prostorije, opremu, otvorene terene i drugo, kada su u cijelosti ili djelomično iznajmljeni ili dani u zakup, ili se koriste u druge tude svrhe,
- štete nastale trećim osobama iz svojstva posjedovanja ili upravljanja objektima kao npr. parkirališta, garaže, bazeni, razni sportski tereni i objekti, dječja igrališta, prostori za razonodu, ceste, putovi, staze, nogostupi, hale, tržnice, groblja, hortikultura te ostale zelene i javne površine i sl.,
- štete iz dodatnih izvora opasnosti koji ne izviru iz djelatnosti: pokriće za štete prema trećim osobama i vlastitim radnicima iz radnji društva koje obavlja u vlastitoj režiji, a nisu dio djelatnosti društva,
- obveze naknade šteta nastalih od strane podizvodača kojega je u tom svojstvu ovlastio osiguranik, ali samo u slučaju da za to ne postoji drugačija osigurateljna zaštita,
- štete na osobama i materijalna šteta, koje su povezane sa stanjem u kojem se nalaze radni strojevi i uređaji koje je osiguraniku ustupio njegov podizvodač, te za koje je taj podizvodač jamčio kao njihov vlasnik,
- štete na osobama i imovini podizvodača radova, ukoliko te osobe ili njihovi zakonski zastupnici nisu sami odgovorni za nastalu štetu zbog njihovih postupaka ili propusta,
- štete na onim dijelovima nekretnina, koje su neposredno predmet obrade, korištenja ili neke druge djelatnosti,
- štete na vozilima (djelomične, totalne, gubitak, krađa i sl.) preuzetim na garažiranje ili pohranu (uključujući pribor i opremu), za vrijeme vožnje od mjesta preuzimanja do osigurane lokacije, pohrane i prilikom eventualnog odvoženja sa mjesta pohrane i sl., preuzetih radi obavljanja navedenih aktivnosti. Osigurateljna zaštita odnosi se i na štete koje su nastupile nakon obavljanja navedenih aktivnosti, a koje su nastale kao njihova posljedica te su utvrđene nakon preuzimanja vozila,
- štete prema vozačima, kao i ostalim radnicima za štete koje im nastanu pri obavljanju djelatnosti, kao i tijekom upravljanja ili vožnje motornim vozilom, ako se šteta ne može nadoknaditi po nekoj drugoj polici osiguranja
- štete koje mogu uzrokovati radnici osiguranika ili izvođač radova prilikom obavljanja svoje djelatnosti na imovini ili zdravlju trećih osoba
- štete nastale kao posljedica bilo koje vrste krađe ili razbojništva ili vandalizma na opremi preuzetoj na čuvanje ili brigu.

Osiguranje od odgovornosti zakupca/najmoprimca: pokrivene su štete uslijed oštećenja i/ili uništenja zemljišta, zgrada i/ili prostorija, koje je osiguranik zakupio/unajmio u poslovne svrhe, prouzročene slijedećim iznenadnim i slučajnim događajima:

Odgovornost iz gospodarenja otpadom

Odgovornost osiguranika iz djelatnosti za štete prema trećim osobama kao posljedica obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom (uključene štete koje mogu nastati kao posljedica onečišćenja okoliša ukoliko je navedena šteta posljedica obavljanja odgovarajuće djelatnosti određene dozvolom za gospodarenje otpadom) temeljem Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 117/2017) na temelju članka 86. stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17).

Ekološke štete

Osigurana je odgovornost za štete nastale iz slučajnog, nemjernog, iznenadnog i neočekivanog događaja onečišćenja koje se može identificirati, a dogodilo se unutar perioda osiguranja kao rezultat postupaka ili propusta koje je izvršio osiguranik ili koji su izvršeni u njegovo ime na mjestu osiguranja. Pod ekološkim se štetama podrazumijevaju štete nastale na okolišu (zagadenje tla, zraka, vode i sl.). U pokriću su do, u troškovniku navedenog, limita, troškovi sanacije nastale štete na okolišu,

odnosno troškovi ispitivanja, nadziranja, uklanjanja, poništenja, čišćenja onečišćivača. Onečišćivačem se smatra bilo koja čvrsta, tekuća, plinovita ili termalna nadražujuća ili onečišćujuća tvar (uključujući, ali ne ograničavajući se na: dim, paru, čađu, kiseline, alkale, kemikalije, otpad i sl.). Štete nastale kao posljedica iznenadnog i neočekivanog onečišćenja su štete nastale na imovini ili štete u vidu smrti, tjelesne ozljede ili povrede zdravlja osobe. Osiguranik mora postati svjestan početka događaja onečišćenja unutar 72 sata od tog početka. Datum osiguranog slučaja bit će prvo dokazivo otkriće tjelesne ozljede ili oštećenje imovine od strane oštećenog, treće osobe ili ugovaratelja osiguranja.

Pokriva se i odšteti zahtjevi u svezi:

- povrede osobe ili tjelesne ozljede ili smrti osobe,
- gubitka, oštećenja ili smanjene mogućnosti upotrebe imovine direktno ili indirektno u vezi s događajima onečišćenja.

Nisu u pokriću globe, kazne ili primjerne odštete proizašle direktno ili indirektno iz događaja onečišćenja. Iz osigurateljnog pokrića isključeni su odšteti zahtjevi zbog šteta koje proizlaze iz utjecaja na okoliš koji je nemoguće izbjegći pod normalnim radnim uvjetima, koji su potrebni, ili čije posljedice je ugovaratelj osiguranja/osiguranik mogao predvidjeti i koje je prihvatio.

Osigurateljno pokriće po polici osiguranja treba biti na snazi za štete čiji je uzrok (radnja ili propust) nastao za vrijeme trajanja osiguranja i/ili je za vrijeme trajanja osiguranja nastala/otkrivena šteta, a neovisno o datumu prijave štete koji može nastupiti i nakon isteka perioda pokrića, ali unutar zastarnih rokova sukladno hrvatskim zakonima. Jednim osiguranim slučajem smatraju se svi događaji koji potječu od istog uzroka.

Kod štete zbog povrede zdravlja koje nastaju postupno, u slučaju sumnje, smatra se da je štetni događaj nastao onda kada je prvi put nalazom liječnika utvrđena povreda zdravlja, a koja je u uzročno-posljedičnoj vezi sa štetnim događajem.

Svota osiguranja je gornja granica osigurateljeve obveze po jednom osiguranom slučaju (štetnom događaju), pa i onda kada za štetu odgovara više osoba kojih je odgovornost pokrivena ovim osiguranjem.

Osiguratelj je ovlašten na ime naknade osiguraniku položiti svotu osiguranja te se u tom slučaju oslobađa svih obveza i postupaka u svezi s osiguranim slučajem. Osiguratelj sudjeluje u deponiranju, radi osiguranja, naknade štete koje bi osiguranik bio dužan deponirati na osnovi zakonskih propisa ili sudske odluke, i to najviše do iznosa visine njegove obveze na naknadu štete. Ako se osiguratelj usprotivi osiguranikovu prijedlogu da se o zahtjevu za naknadu štete nagodi, u slučaju pravomoćne sudske presude protiv osiguranika, osiguratelj je dužan platiti naknadu, kamate i troškove koji zbog toga nastanu, i onda kada isti premašuju svotu osiguranja.

Osiguratelj je u obvezi u najkraćem vremenu obavijestiti osiguranika o pojedinostima u slučaju da oštećena osoba uputi zahtjev neposredno Osiguratelju.

Profesionalna odgovornost

Profesionalna odgovornost društva

Predmet osiguranja je gradansko-pravna, profesionalna odgovornost osiguranika za štetu, nastalu oštećenim osobama uslijed neispunjerenja, neurednog ispunjenja ili zakašnjenja s ispunjenjem obveze osiguranika, a isključivo tijekom obavljanja poslova iz djelokruga osigurane djelatnosti. Pokriće profesionalne odgovornosti odnosi se na finansijske štete i na materijalna i tjelesna oštećenja.

Profesionalna odgovornost pogrebnika

Pokriće profesionalne odgovornosti odnosi se na finansijske štete kao i na štete koje osiguranik može prouzrokovati neispunjerenjem, neurednim ispunjenjem ili zakašnjenjem s ispunjenjem obveze osiguranika unutar svoje profesionalne djelatnosti, a odnose se i na materijalna i tjelesna oštećenja, a sve sukladno Zakonu o pogrebničkoj djelatnosti (NN36/15).

Pravna zaštita:

Osiguratelj je obvezan nadoknaditi troškove nagodbe, naknada za štete na osobama i/ili stvarima - materijalne i nematerijalne štete prema osnovanom zahtjevu za naknadu štete, obrane (osiguratelj će ako je potrebno i akontirati troškove obrane prije pravomoćne presude), sudske troškovi, troškovi vještaka, svjedoka, putni troškovi i troškovi smještaja, troškovi utvrđivanja štete, pravne pomoći i druge troškove koje je osiguranik dužan snositi u vezi s kaznenim, prekršajnim i disciplinskim postupcima, uključujući i istražne postupke, a u kojima osiguranik sudjeluje kao: svjedok, osumnjičenik, okrivljenik, optuženik ili u drugom svojstvu. Pokriće troškova pravne zaštite ne odnosi se na novčane i druge kazne.

U okviru osigurane svote, naknada iz ugovora o osiguranju uvećat će se za troškove odvjetnika, vještaka, svjedoka, suda, putne troškove, troškove utvrđivanja štete kao i za izdatke za otklanjanje ili smanjenje štete prilikom ili nakon nastupanja štetnog događaja i kamate.

Osiguratelj naknađuje sve troškove parničnog postupka ukoliko je sam vodio spor ili je dao suglasnost osiguraniku na vođenje spora pa i onda kada zahtjev za naknadu štete nije bio osnovan. Ako je parnica vođena bez znanja i suglasnosti osiguratelja, osiguratelj je u obvezi naknaditi troškove parničkih postupaka, ali u okviru limita osiguranja odgovornosti.

Kada oštećeni ostvaruje svoje pravo na naknadu štete u sudskom sporu neposredno protiv osiguranika, osiguratelj će platiti iznos dosuđene naknade štete s pripadajućim kamatama i troškovima.

Naknada štete:

Osiguratelj isplaćuje naknadu iz osiguranja na temelju:

1. priznanja koje je dao ili odobrio,
2. nagodbe koju je sklopio ili odobrio,
3. sudske odluke, ali najviše do iznosa visine obveze iz ugovora o osiguranju.

Opće odredbe uz osiguranje od odgovornosti

Osiguratelj se obvezuje pravovremeno na dokaziv način izvijestiti osiguranika i ovlaštenog posrednika osiguranika ukoliko visina isplaćenih i rezerviranih šteta po polici dostigne 70% ukupnog agregatnog limita predmetne police. Osiguratelj je obvezan na dokaziv način bez odgađanja obavijestiti osiguranika i ovlaštenog posrednika osiguranika i o okolnostima da je limit po jednom štetnom događaju ili agregatni limit po polici potrošen. U jednom i u drugom slučaju osiguratelj će omogućiti osiguraniku sklapanje nove police koja će obuhvaćati ranije ugovorena pokrića po postojećoj polici.

Za rizike po osnovi osiguranja od odgovornosti, a u okviru ovih tehničkih specifikacija, konačan obračun premije osiguranja izvršit će se istekom osigurateljne godine temeljem stvarnih podataka (ostvarenog prihoda, broja radnika i neto platnog fonda) koristeći 50% premijske stope koja se primjenjivala za obračun premije osiguranja u slučaju povećanja vrijednosti. Osiguranik u isplati štete ne sudjeluje s franšizom ili samopridržajem. Osiguranjem su obuhvaćeni osigurani rizici i osigurani slučajevi koji nastanu na području Republike Hrvatske.

Svota osiguranja gornja je granica osigurateljeve obveze po jednom osiguranom slučaju sukladno troškovniku. Troškovi parničnog i/ili krivičnog postupka, trošak odvjetnika, vještačenja, kamata i drugih troškova vezanih uz sam postupak naknade štete, ne ulaze u osiguranu svotu već se isti plaćaju i onda kad premašuju svotu osiguranja, ali najviše do iznosa agregatnog limita osigurateljne godine. Agregatni limit police predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sve osigurane slučajeve ostvarene unutar jedne osigurateljne godine sukladno definiranom limitu u okviru troškovnika.

Klauzula automatizma pokrića

Automatizmom je pokrivena odgovornost za sve radnike naknadno zaposlene te sve novonabavljene i novoevidentirane samohodne radne strojeve, opremu, uređaje i druge alate, a konačni obračun izvršiti će se istekom osigurateljne godine. Svi novozaposleni radnici automatski će biti u pokriću temeljem kadrovske evidencije osiguranika po osnovi osiguranja opće odgovornosti i odgovornosti prema radnicima.

OSIGURANJE OSOBA OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA (NEZGODE)

Nesretnim slučajem smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisan događaj koji, djelujući uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika, ima za posljedicu njegovu smrt, potpuni ili djelomični invaliditet, privremenu nesposobnost za rad ili narušenje zdravlja koje zahtjeva liječničku pomoć. Nesretnim slučajem se najmanje smatraju sljedeći rizici: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, ranjavanje oružjem ili raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijalima, ubod kakvim predmetom, udar ili ujed životinje, ubod insekata, osim ako je takvim ubodom prouzročena kakva infektivna bolest.

Po riziku **trajnog invaliditeta**, u slučaju trajnog invaliditeta preko 50%, osiguratelj nadoknađuje dvostruki postotak od osnovice trajnog invaliditeta za svaki postotak koji prelazi 50%, odnosno za slučaj 100%-tnog invaliditeta naknada iz osiguranja iznosi 150% od osnovice rizika trajnog invaliditeta.

Ponuditelj neće umanjivati naknadu za slučaj smrti uslijed bolesti, koji se dogodio u prvih šest mjeseci trajanja osiguranja odnosno u prvih šest mjeseci nakon pristupa pojedinog osiguranika u osiguranje niti će korisniku osiguranja uskratiti isplatu osigurnine za smrt uslijed bolesti ukoliko je bolest osiguranika nastala prije početka trajanja ovog ugovora o osiguranju. Ponuditelj ne može korisniku osiguranja uskratiti, umanjiti ili odgoditi isplatu naknade za osigurane slučajeve nastale za vrijeme važenja ugovora o osiguranju zbog neispunjavanja ugovornih obveza Naručitelja prema Ponuditelju.

Osiguranje radnika

Osiguravaju se svi radnici ugovaratelja koji su na dan stupanja na snagu ugovora o osiguranju bili zaposleni kod ugovaratelja, na neodređeno ili određeno vrijeme u zemlji ili inozemstvu, bilo da rade ili su na čekanju. Osiguranje se odnosi i na honorarne suradnike bez obzira na dob.

Osiguranici koji se kod Naručitelja zaposle nakon početka važenja ugovora o osiguranju u pokriću su s danom samog zaposlenja. Osiguranici koji s Naručiteljem prekinu radni odnos nakon zaključenja ugovora o osiguranju izvan su pokrića od dana prekida radnog odnosa. Osigurane su sve osobe sukladno kadrovskoj evidenciji, odnosno sve osobe koje su u nekoj vrsti ugovornog odnosa sa Naručiteljem bez obzira na njihovo zdravstveno stanje i radnu sposobnost.

Radnici se osiguravaju za rizike nesretnog slučaja s pokrićem 24 sata/7 dana u tjednu, odnosno za vrijeme posla i izvan obavljanja posla. Amatersko i rekreativno bavljenje svim sportovima uključeno je u pokriće.

Korisnici za slučaj smrti: bračni drug, izvanbračni drug, životni partner, neformalni životni partner ako ga nema osiguranikova djeca, ako nema djece osiguranikovi roditelji, ako nema roditelja ostali zakonski nasljednici.

Osiguratelj ne može uvjetovati isplatu naknade za osigurani slučaj dostavom izvornih liječničkih isprava ozlijedenog osiguranika, jer su iste vlasništvo osiguranika, a ne Naručitelja, nego će mu biti dostaone preslike takvih isprava ovjereni od strane Naručitelja

Osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme upravljanja i vožnje motornim i drugim vozilima

Osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme upravljanja i vožnje motornim i drugim vozilima sklapa se bez naznake imena osiguranika. Osigurane su stoga osobe označene u polici kao vozač, putnici i radnici, koje se prevoze vozilom opisanim u specifikaciji predmeta osiguranja.

Ako prilikom nastanka nesretnog slučaja, ne uzimajući pri tome u obzir vozača vozila, broj osoba u vozilu bude veći od broja osoba označenih u polici, osigurani iznos ne smanjuju se razmjerno broju osoba koje su bile u vozilu u trenutku nastanka osiguranog slučaja prema broju osoba naznačenih u polici. Vozačem će se smatrati osoba koja je vozilom upravljala u trenutku nastanka nesretnog slučaja.

Osiguratelj je u obvezi kad nesretni slučaj nastane pri vožnji, pri utovaru, istovaru robe u vozilo bilo koje vrste vozila, pri manipulacijama vozilom koje su u neposrednoj vezi s prometom, pri radu na vozilu ili stroju priključenom na vozilo koje mu daje pogonsku snagu vožnje i ostalim radnjama vozača i putnika u neposrednoj blizini vozila a vezanim na radnju upravljanja vozilom, i to sve neposredno prije početka vožnje pri ulasku u vozilo, za vrijeme vožnje, pri izlasku iz vozila i ulasku u vozilo, odnosno neposredno poslije završetka vožnje pri izlasku iz vozila.

Osiguratelj je u obvezi kad nesretni slučaj nastane samo pri vožnji ili upravljanju vozilom i to:

1. za vozača pri upravljanju vozilom;
2. za putnika samo za vrijeme vožnje;
3. za radnike - pri vožnji, pri utovaru i istovaru robe s teretnog vozila ili prikolice, te pri radu na priključnom stroju, ako mu pogonsku snagu daje vozilo navedeno u tehničkoj dokumentaciji. Pod istovarom i utovarom robe smatra se samo radnja vezana neposredno uz vozilo.
4. neposredno prije početka vožnje pri ulasku u vozilo, za vrijeme vožnje pri izlasku iz vozila i ulasku u vozilo, odnosno neposredno poslije završetka vožnje pri izlasku iz vozila.

TABLICA ZA ODREĐIVANJE POSTOTKA TRAJNOG INVALIDITETA KAO POSLJEDICE NESRETNOG SLUČAJA (NEZGODE) OPĆE I UVODNE ODREDBE

1. Ova Tablica za određivanje postotka trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode) (u dalnjem tekstu: Tablica invaliditeta) sastavni je dio ugovora o osiguranju osoba da posljedica nesretnog slučaja po kojem je sklopljeno osiguranje za rizik trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode).

2. Nesretnim slučajem smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisni događaj koji, djelujući ugovljenom izvana i naglo na tijelo osiguranika, ima za posljedicu njegovu smrt, potpuni ili djelomični invaliditet, privremenu nesposobnost za rad ili narušavanje zdravlja koje zahtijeva liječničku pomoć.

U smislu prethodnog stavka smatraju se nesretnim slučajem naročito slijedeći događaji: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, pad, okliznuće, pad u provaliju, ranjavanje oružjem ili raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijalima, ubod kakvim predmetom, udar ili ujed životinje i ubod insekata osim ako je takvim ubodom prouzročena kakva infektivna bolest.

Kao nesretni slučaj smatra se i slijedeće:

1. trovanje hransom ili kemijskim sredstvima iz neznanja osiguranika osim u slučaju profesionalnih bolesti;
2. infekcija ozljede prouzročene nesretnim slučajem;
3. trovanje zbog udisanja plinova ili otrovnih para;
4. opekline vatrom ili elektricitetom, vrućim predmetom, tekućinama ili parom, kiselinama, lužinama i sl.;
5. davljenje i utapljanje;
6. gušenje ili ugušenje zbog zatrpanjana (zemljom, pijeskom i sl.);
7. istegnuće mišića, iščasenje, uganče, prijelom kostiju koji nastanu uslijed naglih tjelesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim vanjskim događajima ukoliko je to nakon ozljede utvrđeno u bolnicu ili drugoj zdravstvenoj ustanovi;
8. djelovanje svjetlosti, sunčevih zraka, temperature ili lošeg vremena, kojem djelovanju je osiguranik bio izložen neposredno / uslijed nastalog nesretnog slučaja, ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao spriječiti ili im je bio izložen radi spašavanja ljudskog života;
9. djelovanje rendgenskih ili radijskih zraka, ako nastupi naglo ili iznenada, osim u slučaju profesionalne bolesti.

Ne smatraju se nesretnim slučajem:

1. zarazne, profesionalne i ostale bolesti kao i posljedice psihičkih utjecaja;
2. trbušne kile, kile na pupku, vodene ili ostale kile, osim onih koje nastanu zbog izravnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim djelovanjem vanjske mehaničke sile na trbušni zid, ukoliko je nakon ozljede utvrđena traumatska kila kod koje je klinički uz kilu utvrđena ozljeda mekih dijelova trbušnog zida u tom području;
3. infekcije i bolesti koje nastane zbog raznih alergija, rezanja ili kidanja žuljeva ili drugih izraslina tvrde kože;
4. anafilaktički šok, osim ako nastupi pri liječenju radi nastalog nesretnog slučaja;
5. hernija disči intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, sakralgija, miofascitis, kokcigodinija, ishialgija, fibrozitis, fascitis i sve patoanatomske promjene slabinsko krštačne regije označene analognim terminima;
6. odlepjenje mrežnica (ablatio retinae) prethodno bolesnog ili degenerativno promijenjenog oka, dok se priznaje odlepjenje mrežnice prethodno zdravog oka, ukoliko postoje znakovi izravne vanjske ozljede očne jabučice utvrđene u zdravstvenoj ustanovi;
7. posljedice koje nastanu zbog delirijum tremensa i djelovanja droga;
8. posljedice medicinskih, naročito operativnih zahvata, koji se poduzimaju u svrhu liječenja ili preventive radi sprečavanja bolesti, osim ako je do tih posljedica došlo zbog dokazane greške medicinskog osoblja (vitium artis);
9. patološke promjene kostiju i patološke epifiziolize;
10. sustavne neuromuskularne bolesti i endokrine bolesti;
3. Ne ocjenjuje se invaliditet kao posljedica nesretnog slučaja za:

1. posljedice nesretnog slučaja (nezgode) koje su u okviru ovih Tablica invaliditeta izrijekom isključene;
2. natučenja koštano – mišićnih struktura i sindrome prenaprezanja;
3. smanjenja pokretljivosti do 10 stupnja na velikim zglobovima: zglob ramena, zglob lakta, ručni zglob na gornjim udovima, zglob kuka, zglob koljena, nožni zglob na donjim udovima, ukoliko je utvrđeni invaliditet <1%;
4. subjektivne tegobe oštećene osobe (osiguranika) u smislu pretrpljenog straha, bolova, smanjenja mišićne snage, natučenja i otoka na mjestu ozljede, trnaca, smetnji psihičke naravi koje su nastale nakon nesretnog slučaja (posttraumatski stresni poremećaj, strah od vožnje bilo kojim prijevoznim sredstvom, strah od visine, strah od zatvorenog prostora, promjene raspoloženja, pojava nesanice i druge smetnje).

4. Ukoliko je nesretni slučaj (nezgoda), prema prijavi osiguranika nastupio kao posljedica ozljede na radu, a osiguranik nema za isto potvrdu HZZO-a da je nesretni slučaj (nezgoda) priznat kao ozljeda na radu, osiguratelj je u obvezni isplati utvrđenu naknadu u ukupnom iznosu.

5. Konačni postotak invaliditeta određuje se prema Tablici invaliditeta posljive završenog liječenja u vrijeme kad je kod osiguranika u odnosu na ozljedu i nastale posljedice nastupilo stanje ustaljenosti, tj. kada se prema liječničkom predviđanju ne može očekivati da će se stanje pogoršati ili poboljšati. Ako to stanje ne nastupi ni po isteku treće godine od dana nastanka nesretnog slučaja, kao konačno stanje uzima se stanje po isteku toga roka i prema njemu se određuje postotak invaliditeta.

Ako nije moguće poslije nastanka nesretnog slučaja utvrditi konačni postotak invaliditeta, osiguratelj je dužan na zahtjev osiguranika isplati iznos koji nesporno odgovara postotku invaliditeta za koji se već tada može na temelju medicinske dokumentacije utvrditi da će trajno ostati.

Ako osiguranik umre prije isteka godine dana od dana nastanka nesretnog slučaja od posljedica toga nesretnog slučaja, a konačni postotak invaliditeta je bio već utvrđen, osiguratelj isplaćuje iznos koji je utvrđen za slučaj smrti odnosno razliku između osigurane svote za slučaj smrti i iznosa koji je bio prije toga isplaćen na ime invaliditeta, ukoliko takva razlika postoji.

Ako konačni postotak invaliditeta nije bio utvrđen, a osiguranik umre zbog istog nesretnog slučaja, osiguratelj isplaćuje osiguranu svotu odredenu za slučaj smrti, odnosno samo razliku između te svote ili eventualno već isplaćenog dijela (akontacije), ali samo tada ako je osiguranik umro najkasnije u roku od 3 godine od dana nastanka nesretnog slučaja.

Ako prije utvrđenja konačnog postotka invaliditeta u roku od 3 (tri) godine od dana nastanka nesretnog slučaja nastupi smrt osiguranika iz bilo kojeg drugog uzroka, visinu obvezne osiguratelja iz osnova invaliditeta utvrđuje liječnik na temelju postojeće medicinske dokumentacije.

6. Konačni se invaliditet na udovima, kralježnici i/ili organima određuje najranije tri mjeseca poslije završenog cijelokupnog liječenja i rehabilitacije osim kod amputacija i točaka Tablice invaliditeta gdje je drugačije određeno.

Rehabilitacija je obvezni dio liječenja.

Pseudoartoze i kronični fistulozni osteomielitis ocjenjuju se nakon definitivnog operativnog i fizičkog liječenja. Ako se to ne završi ni u roku od tri godine od dana ozljede, onda se kao konačno uzima stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje postotak invaliditeta.

Kod natučenja koštano mišićnih struktura i sindroma prenaprezanja invaliditet se ne određuje.

7. Kod višestrukih ozljeda pojedinog uđa, kralježnice ili organa, ukupni invaliditet na određenom uđu, kralježnici ili organu, određuje se tako da se za najveću posljedicu oštećenja uzima postotak predviđen u Tablici invaliditeta, od slijedeće najveće posljedice uzima se polovina postotka predviđenog u Tablici invaliditeta redom 1/4, 1/8, itd. Ukupan postotak ne može biti veći od postotka koji je određen Tablicom invaliditeta za potpuni gubitak toga uđa ili organa.

Za određivanje umanjene pokretljivosti udova obvezno je komparativno mjerjenje pokreta artrometrom u svim ravninama.

8. U osiguranju osoba od posljedica nesretnog slučaja kod ocjene invaliditeta primjenjuje se isključivo postotak određen ovom Tablicom invaliditeta.

9. Ocjene invaliditeta za različite posljedice na jednom zglobu se ne zbrajaju, a invaliditet se odreduje po onoj točki koja daje najveći postotak. Prilikom primjene određenih točaka iz Tablice invaliditeta, za jednu posljedicu, primjenjuje se za iste organe ili udove ona točka koja odreduje najveći postotak, odnosno nije dozvoljena primjena dvije točke za isto funkcionalno oštećenje, odnosno posljedicu.
10. U slučaju gubitka ili oštećenja više udova ili organa uslijed jednog nesretnog slučaja, postoci invaliditeta za svaki pojedini ud ili organ zbrajaju se, ali ne mogu iznositi više od 100%.
11. Ako neko oštećenje nije u Tablici invaliditeta predviđeno, postotak invaliditeta određuje se u skladu sa sličnim oštećenjima koja su navedena u Tablici invaliditeta, ali ne može biti veći od postotka one točke s kojom se uspoređuje.
12. Ako je kod osiguranika postojao trajni invaliditet prije nastanka nesretnog slučaja, obveza osiguratelja se određuje prema novom invaliditetu, neovisno od ranijeg, osim u sljedećim slučajevima:
- a) ako je prijavljeni nesretni slučaj prouzročio povećanje dotadašnjeg invaliditeta, obveza osiguratelja utvrđuje se prema razlici između ukupnog postotka invaliditeta i ranijeg postotka;
  - b) ako osiguranik prilikom nesretnog slučaja izgubi ili ozlijedi jedan od raniye ozlijedenih udova ili organa, obveza osiguratelja utvrđuje se samo prema povećanom invaliditetu;
  - c) ako ranije degenerativne bolesti zglobovno-koštanog sustava utječu na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti za jednu polovinu;
  - d) ako se dokazaže da osiguranik boluje od šećerne bolesti, bolesti centralnog i perifernog nervnog sustava, gluhoće, slabovidnosti, bolesti krvožilnog sustava ili kronične plućne bolesti, te ako te bolesti utječu na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti za jednu polovinu;
  - e) ako je ranija kromična bolest uzrok nastanka nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti za jednu polovinu.
13. Subjektivne tegobe u smislu smanjenja motorne snage mišića, bolova i otoka na mjestu ozljede ne uzimaju se u obzir pri određivanju postotka trajnog invaliditeta. Individualne sposobnosti, socijalni položaj ili zanimanje (profesionalna sposobnost) ne uzimaju se u obzir pri određivanju postotka trajnog invaliditeta.
14. Konačni postotak invaliditeta utvrđuje se nakon završenog liječenja i rehabilitacije koja je sastavni dio liječenja i to na temelju:
- a) cijelovite medicinske dokumentacije, uključujući i sve rendgenske snimke koju je osiguranik dužan podnijeti osiguratelju na uvid uz prijavu osiguranog nesretnog slučaja;
  - b) liječničkog pregleda kojeg obavlja osigurateljev liječnik censor i/ili vještak. Liječnik censor prije donošenja ocjene o konačnom invaliditetu, dužan je u obzir uzeti i činjenice o prethodnom zdravstvenom stanju osiguranika, načinu nastanka nesretnog slučaja i uzročno posljedične veze, postavljenoj dijagnozi te tijeku liječenja i rehabilitacije osiguranika.

I. GLAVA

1. Žarišna oštećenja mozga s klinički utvrđenom slikom dekortikacije odnosno decerebracije:

- hemiplegija inveteriranog tipa s afazijom i agnozijom;
- dekortikacije / decerebracije;
- trajno vegetativno stanje;
- demencija (korsakovljev sindrom);
- obostrani Parkinsonov sindrom s izraženim rigorom;
- kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija;
- epilepsija s demencijom i psihičkom deterioracijom;
- psihoza nakon organske ozljede mozga 100%

2. Oštećenje mozga s klinički utvrđenom slikom:

- hemipareza s jako izraženim spasticitetom;
- ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacije pokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta);
- pseudobulbama paraliza s prisilnim plaćem ili smijehom;
- oštećenje malog mozga s izraženim poremećajima ravnoteže boda i koordinacije pokreta. 90%

3. Pseudobulbami sindrom, paraplegija 80%

4. Posttraumatska epilepsija s učestalim napadima i karakterom pomjenama ličnosti, bolnički evidentirana nakon bolničkog liječenja s odgovarajućim ispitivanjima s:

- učestalom „Grand mal“ napadajima i posttraumatskim karakteroškim promjenama 70%
- učestalom „Grand mal“ napadajima 60%

- rijetkim „Grand mal“ napadajima 30%

- učestalom žarišnim napadajima, bez gubitka svijesti 20%

- rijetkim žarišnim napadajima, bez gubitka svijesti 10%

5. Žarišna oštećenja mozga s bolnički evidentiranim posljedicama psihogorskog sindroma, s nalazom psihijatra i psihologa nakon bolničkog liječenja s odgovarajućim ispitivanjima

a) u lakom stupnju do 40%

b) u srednjem stupnju do 50%

c) u jakom stupnju 60%

6. Hemipareza ili disfazija

a) u lakom stupnju 30%

b) u srednjem stupnju 40%

c) u jakom stupnju 60%

7. Oštećenje malog mozga s adiadihokinezom i asinergijom 40%

8. Posttraumatska epilepsija s rijetkim napadima uz medikaciju do 20%

9. Postkontuzioni sindrom uz postojanje objektivnog neurološkog nalaza poslije bolnički utvrđene kontuzije mozga do 15%

10. Operirani intracerebralni hematom bez neurološkog ispada 10%

11. Stanje poslije trepanacije svoda lubanje i/ili prijeloma baze lubanje - svoda lubanje, rendgenološki verificirano bez neuroloških ispada 5%

POSEBNE ODREDBE

1. Za kraniocerebralne ozljede koje nisu bolnički utvrđene i liječene neposredno nakon ozljede, ne priznaje se invaliditet po točkama od 1 do 11.

2. Svi oblici epilepsije moraju biti bolnički utvrđeni uz primjenu suvremenih dijagnostičkih metoda.

3. Kod različitih posljedica kraniocerebralnih ozljeda zbog jednog nesretnog slučaja postotci se za invaliditet ne zbrajaju, već se postotak odreduje samo po točki koja je najpovoljnija za osiguranika.

4. Trajni invaliditet za točke 1 do 11 odreduje se najranije godinu dana poslije ozljede, a za traumatske epilepsije dvije godine poslije ozljede.

12. Gubitak vlastišta:

a) trećina površine vlastišta 5%

b) polovina površine vlastišta 15%

c) čitavo vlastište 30%

II. OČI

13. Potpuni gubitak vida oba oka 100%

14. Potpuni gubitak vida jednog oka 33%

15. Oslabljjenje vida jednog oka:

- za svaku desetinu smanjenja 3,3%

16. U slučaju da je na drugom oku vid oslabljen za više od tri desetine, za svaku desetinu smanjenja vida ozlijedenog oka 6,6%

17. Diplopija kao trajna i ireparabilna posljedica ozljede oka:

a) ekstemaoftalmoplegija 10%

b) totalna oftalmoplegija 20%

18. Gubitak očne leće:

a) afakija jednostrana 15%

b) afakija obostrana 30%

19. Djelomična oštećenja mrežnice i staklastog tijela:

a) djelomični ispad vidnog polja kao posljedica posttraumatske

ablacijske retine do 5%

b) opacitatis corporis vitrei kao posljedica tratlmatiskog krvarenja

staklastom tijelu oka 5%

20. Midrijaza kao posljedica direktnog udara oka 5%

21. Nepotpuna unutarnja oftalmoplegija 10%

22. Ozljeda suzognog aparata i očnih kapaka:

a) epifora, 5%

b) entropium, ektropium 5%

c) ptoza kapka 5%

23. Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:

a) do 60 stupnjeva do 10%

b) do 40 stupnjeva do 30%

c) do 20 stupnjeva do 50%

d) do 5 stupnjeva do 60%

24. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja:

a) do 50 stupnjeva do 5%

b) do 30 stupnjeva do 15%

c) do 5 stupnjeva do 30%

25. Homonima hemianopsija 30%

POSEBNE ODREDBE

1. Invaliditet se nakon ablacija retine odreduje po točkama 14., 15., 16. ili 19. najranije mjesec dana od ozljede ili operacije

2. Ozljeda očne jabučice koja je uzrokovala ablaciju retine mora biti bolnički dijagnosticirana.
3. Oštećenja oka ocjenjuju se po završenom liječenju osim po točkama 17. do 25. za koje minimalni rok iznosi godinu dana nakon ozljede.
4. Invaliditet po točki 20. ocjenjuje se Maškeovim tablicama uz primjenu točke 15. Tablice invaliditeta.
5. Invaliditet po točkama 23. do 25. se ne određuje ako se radi o posljedici potresa mozga ili o posljedici ozljede mekih struktura vrata.
6. Invaliditet po točkama 23. i 24. ocjenjuje se nakon roka iz točke 3. ovih Posebnih odredbi, uz nove nalaze VP i EVP
- III. UŠI**
26. Potpuna gluhoća na oba uha s urednom kaoričkom reakcijom vestibularnog organa 40%
27. Potpuna gluhoća na oba uha s ugasom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa 60%
28. Oslabljen vestibularni organ s urednim sluhom do 5%
29. Potpuna gluhoća na jednom uhu s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa 15%
30. Potpuna gluhoća na jednom uhu s ugasom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa na tom uhu 20%
31. Obostrana nagluhost s urednom kaoričkom reakcijom vestibularnog organa obostrano; ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
- a) 20 - 30% do 5%
  - b) 31- 60% do 10%
  - c) 61- 85% do 20%
32. Obostrana nagluhost s ugasom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa; ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
- a) 20 - 30% do 10%
  - b) 31- 60% do 20%
  - c) 61 - 85% do 30%
33. Jednostrana teška nagluhost s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa; gubitak sluha na razini 90 - 95 decibela 10 %
34. Jednostrana teška nagluhost s ugasom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa; gubitak sluha na razini 90 - 95 decibela 12,5 %
35. Ozljeda ušne školjke:
- a) djelomičan gubitak ili djelomično unakaženje 3 %
  - b) potpuni gubitak ili potpuno unakaženje 10%
- POSEBNE ODREDBE**
1. za sve slučajevje iz ove Glave određuje se invaliditet poslije završenog liječenja, ali ne ranije od 6 mjeseci nakon ozljede, osim točke 35. koja se ocjenjuje po završenom liječenju.
2. Ako je kod osiguranika utvrđeno oštećenje sluha po tipu akustične traume zbog profesionalne izloženosti buci, gubitak sluha nastao zbog traume po Fowler-Sabine umanjuje se za jednu polovinu.
3. Invaliditet po točkama 26. do 34. se ne određuje ako se radi o posljedici potresa mozga ili posljedici ozljede mekih struktura vrata.
- IV. LICE**
36. Ožljeno deformirajuća oštećenja lica praćena funkcionalnim smetnjama i/ili posttraumatski deformiteti kostiju lica:
- a) u lakom stupnju 6%
  - b) u srednjem stupnju 15%
  - c) u jakom stupnju 25%
  - f) gubitak donje čeljusti 30%
- 36.1. Posttraumatske anomalije zagriza, ovisno o utjecaju na sposobnost žvakanja
- a) lakog stupnja 6%
  - b) srednjeg stupnja 10%
  - c) jakog stupnja 15%
37. Ograničeno otvaranje usta (razmak gornjih i donjih zuba):
- a) Ograničeno otvaranje usta jednako ili manje od 10 mm 30%
  - b) Ograničeno otvaranje usta između 10 i 30 mm 15%
  - c) Ograničeno otvaranje usta između 30 i 40 mm 6%
38. Defekti na čeljustnim kostima, na jeziku ili nepcu s funkcionalnim smetnjama:
- a) u lakom stupnju 5%
  - b) u srednjem stupnju do 15%
  - c) u jakom stupnju 27%
- 38.1. Amputacija pokretnog dijela jezika
- a) Amputirana 1/3 jezika 10%
  - b) Amputirane 2/3 jezika 20%
  - c) Amputiran cijeli pokretni dio jezika 30%
39. Gubitak stalnih zubi koji se ne mogu nadomjestiti:
- a) za svaki zub 1%
- b) za pretkutnjak ili kutnjak 1,5%
40. Pareza facijalnog živca poslije prijeloma sljepoočne kosti ili ozljede odgovarajuće parotidne regije:
- a) u lakom stupnju 5%
  - b) u srednjem stupnju 10%
  - c) u jakom stupnju s kontrakturom i tikom mimičke muskulature 20%
  - d) paraliza facijalnog živca 30%
- POSEBNE ODREDBE**
- Invaliditet po točki 40. određuje se poslije završenog liječenja, ali ne ranije od dvije godine poslije ozljede.
- Za kozmetičke i estetske ožiljke na licu ne određuje se invaliditet.
- Za gubitak zubi pri jelu ne određuje se invaliditet po točki 39.
- V. NOS**
41. Djelomičan gubitak nosa 15%
42. Gubitak čitavog nosa 30%
43. Anosmia kao posljedica verificiranog prijeloma gornjeg unutarnjeg dijela nosnih kostiju do 5%
44. Otežano disanje nakon prijeloma nosnog septuma koji je utvrđen klinički i rendgenološki neposredno nakon ozljede 5%
- POSEBNE ODREDBE**
- Kod različitih posljedica ozljeda nosa zbog jednog nesretnog slučaja postotci se za invaliditet ne zbrajaju, već se invaliditet određuje samo po točki najpovoljnijoj za osiguranika.
- VI. DUŠNIK I JEDNJAK**
45. Ozljede dušnika:
- a) stanje nakon traheotomije zbog vitalnih indikacija nakon ozljede 5%
  - b) stenoza dušnika poslije ozljede grkljana i početnog dijela dušnika 10%
46. Stenoza dušnika radi koje se mora trajno nositi kanila 60%
47. Trajna organska promuklost nakon ozljede:
- a) slabijeg intenziteta 5%
  - b) jačeg intenziteta do 10%
48. Suženje jednjaka rendgenološki verificirano:
- a) u lakom stupnju 5%
  - b) u srednjem stupnju do 15%
  - c) u jakom stupnju 30%
49. Potpuno suženje jednjaka s trajnom gastrostomom 80%
- VII. PRSNI KOŠ**
50. Ozljede rebara:
- a) prijelom dva rebara ako je zacilijen s pomakom ili prijelom prsne kosti zacilijen s pomakom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa rendgenološki verificirano 3%
  - b) prijelom tri ili više rebara zacilijen s pomakom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa 5%
51. Stanje nakon torakotomije 5%
52. Oštećenje plućne funkcije restriktivnog tipa zbog prijeloma rebara, penetrantnih ozljeda prsnog koša, posttraumatskih adhezija, hematoraksa i pneumotoraksa:
- a) vitalni kapacitet umanjen za 20 - 30% do 10%
  - b) vitalni kapacitet umanjen za 31 - 50% do 30%
  - c) vitalni kapacitet umanjen za 51 % i više 50%
53. Fistula nakon empirjema 15%
54. Kronični plućni apses 15%
55. Gubitak jedne dojke:
- a) do 50 godina života 15%
  - b) preko 50 godina života 10%
  - c) teško oštećenje dojke do 50 godina života 5%
56. Gubitak obje dojke:
- a) do 50 godina života 30%
  - b) preko 50 godina života 15%
  - c) teško oštećenje obje dojke do 50 godina života 10%
57. Posljedice penetrantnih ozljeda srca i velikih krvnih žila prsnog koša:
- a) srce s normalnim elektrokardiogramom i ultrazvukom do 30%
  - b) srce s promijenjenim elektrokardiogramom i ultrazvukom: prema težini promjene do 60%
  - c) oštećenje velikih krvnih žila 15%
  - d) aneurizma aorte s implantatom 40%
- POSEBNE ODREDBE**

- Kapacitet pluća određuje se ponovljenom spirometrijom, a po potrebi i detaljnog pulmološkom obradom i ergometrijom.
- Ako su stanja iz točaka 50., 51., 53. i 54. poremećajem plućne funkcije restriktivnog tipa, onda se invaliditet ne ocjenjuje po navedenim točkama, već po točki 52.
- Po točkama 52., 53. i 54. invaliditet se ocjenjuje nakon završenog liječenja; ali ne ranije od jedne godine od dana ozljede.
- Za prijelom jednog rebra ne određuje se invaliditet.
- Ako je spirometrijskom pretragom registriran miješani poremećaj plućne funkcije (opstruktivni i restriktivni), invaliditet se umanjuje razmjerno ispadu funkcije zbog bolesti.

VIII. KOŽA

58. Dublji ožiljci na tijelu nakon opeketina ili ozljeda bez smetnje motiliteta, a zahvaćaju:

- do 10% površine tijela do 5%
- do 20% površine tijela do 15%
- preko 20% površine tijela 30%

59. Duboki ožiljci na tijelu nakon opeketina ili ozljeda, a zahvaćaju:

- do 10% površine tijela do 5%
- do 20% površine tijela do 15%
- preko 20% površine tijela 30 %

POSEBNE ODREDBE

- Slučajevi iz točaka 58. i 59. izračunava ju se primjenom pravila devetke (schema se nalazi na kraju Tablice).
- Dublji ožiljak nastaje nakon interdermaine opeketine - opeketine II stupnja i/ili ozljede s većim defektom kože.
- Duboki ožiljak nastaje nakon opeketine III ili IV stupnja i/ili velike ozljede kožnog pokrivača,
- Za posljedice epidermalne opeketine, I stupanj invaliditet se ne određuje.
- Funkcionalne smetnje (motilitet) izazvane opeketinama ili ozljedama iz točke 59. ocjenjuju se prema odgovarajućim točkama Tablice invaliditeta.

IX. TRBUŠNI ORGANI

60. Traumatska hernija verificirana u bolnici neposredno poslije ozljede, ako je istovremeno bila pored hernije verificirana ozljeda mekih dijelova trbušnog zida u tom području 5%

61. Ozljeda oštita:

- stanji nakon prsnuća oštita verificiranog u bolnici neposredno nakon ozljede i kirurški zbrinuto 15%
- dijafragmalna hernija - recidiv nakon kirurški zbrinute dijafragmalne traumatske hernije 27%

62. Ozljak od eksplorativne laparotomije 5%

63. Ozljeda crijeva ili želuca

- s resekcijom do 20%
- bez resekcije, uključujući i privremenu kolostmu 10%
- resekcija nakon ozljedi debelog crijeva s trajnom kolostmom 50%

64. Ozljeda jetre s resekcijom do 30%

65. Gubitak slezene (splenektomija):

- do 20 godina starosti 20%
- preko 20 godina starosti 10%

66. Ozljeda gušterića prema funkcionalnom oštećenju do 20%

67. Anus praeternaturalis - trajni 50%

68. Sterkoralna fistula 25%

69. Inkontinentio alvi trajna:

- djelomična do 27%
- potpuna 60%

X. MOKRAĆNI ORGANI

70. Gubitak jednog bubrega uz normalnu funkciju drugog 30%

71. Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog:

- u lakom stupnju do 30 % oštećenja funkcije do 40%
- u srednjem stupnju do 50 % oštećenja funkcije do 55%
- u jakom stupnju preko 50% oštećenja funkcije 80%

72. Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:

- u lakom stupnju do 30 % oštećenja funkcije do 10%
- u srednjem stupnju do 50% oštećenja funkcije do 15%
- u jakom stupnju preko 50% oštećenja funkcije 30%

73. Funkcionalna oštećenja oba bubrega:

- u lakom stupnju do 30% oštećenja funkcije do 30%
- u srednjem stupnju do 50 % oštećenja funkcije do 45%
- u jakom stupnju preko 50% oštećenja funkcije 65%

74. Poremećaj ispuštanja mokraće zbog ozljede uretre graduirane po Charriereu:

- u lakom stupnju ispod 18 CH do 10%
  - u srednjem stupnju ispod 14 CH do 20%
  - ujakom stupnju ispod 6 CH 35%
75. Ozljeda mokraćnog mjeđura sa smanjenim kapacitetom:
- za svaku 1/3 smanjenog kapaciteta 10%
76. Potpuna inkontinencija urina:
a) kod muškaraca 40%
b) kod žena 50%
- 76.1. Djełomična inkontinencija urina 5%
77. Urinarna fistula:
a) uretralna 30%
b) perinealna i vaginalna 30%
- #### XI. GENITALNI ORGANI
78. Gubitak jednog testisa do 60 godina života 15%
79. Gubitak jednog testisa preko 60 godina života 5%
80. Gubitak oba testisa do 60 godina života 50%
81. Gubitak oba testisa preko 60 godina života 30%
82. Gubitak penisa do 60 godina života 60%
83. Gubitak penisa preko 60 godina života 30%
- 83.1. Gubitak i penisa i testisa preko 60 godina života 50%
84. Deformacija penisa s onemogućenom kohabitacijom do 60. godine života 50%
85. Deformacija penisa s onemogućenom kohabitacijom preko 60. godine života 25%
86. Gubitak maternice i jajnika do 55. godine života:
- gubitak maternice 50%
  - gubitak jednog jajnika 15%
  - gubitak oba jajnika 50%
87. Gubitak maternice i jajnika preko 55. godine života:
- gubitak maternice 10%
  - gubitak jednog jajnika 5%
  - gubitak oba jajnika 10%
88. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju do 60. godine života 50%
89. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju preko 60. godine života 25%
- #### XII. KRALJEŽNICA
90. Ozljeda kralježnice s trajnim potpunim oštećenjem hrptene moždine ili perifernih živaca (tetraplegija, triplégija, paraplegija) s gubitkom kontrole defekacije i uriniranja 100%
91. Ozljeda kralježnice s potpunom paralizom donjih ekstremitetabez smetnje defekacije i uriniranja 80%
92. Ozljeda kralježnice s trajnim djelomičnim oštećenjem hrptene moždine ili perifernih živaca (tetrapareza, tripareza) bez gubitka kontrole defekacije i uriniranja, verificirana EMG-om, nakon završenog liječenja 50%
93. Ozljeda kralježnice s parezom donjih ekstremiteta, verificirana EMG-om nakon završenog liječenja 40%
94. Posljedice prijeloma kralješka, rendgenološki dokazano, uz promjenu krivulje kralježnice (kifoza, skolioza):
- u lakom stupnju do 10%
  - u srednjem stupnju do 20%
  - u jakom stupnju 38%
95. Umanjena pokretljivost vratne kralježnice, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:
- u lakom stupnju (smanjenje do 1/3 opsega pokreta do 5%)
  - u srednjem stupnju (smanjenje do 2/3 opsega pokreta do 10%)
  - u jakom stupnju (smanjenje preko 2/3 opsega pokreta 15%)
96. Umanjena pokretljivost kralježnice poslije rendgenološki dokazane ozljede koštanog dijela grudnog segmenta 10%
97. Umanjena pokretljivost kralježnice poslije rendgenološki dokazane ozljede koštanog dijela slabinskog segmenta:
- u lakom stupnju (smanjenje do 1/3 opsega pokreta do 10%)
  - u srednjem stupnju (smanjenje do 2/3 opsega pokreta do 20%)
  - u jakom stupnju (smanjenje preko 2/3 opsega pokreta 35%)
98. Serijski prijelom spinalnih nastavaka tri ili više kralješaka 5%
99. Serijski prijelom poprečnih nastavaka tri ili više kralješaka 5%
- #### POSEBNE ODREDBE

1. Oštećenja koja spadaju pod točke 90. i 91. ocjenjuju se po utvrđivanju ireparabilnih neuroloških lezija, a točke 92. i 93. ocjenjuju se po završenom liječenju, ali ne ranije od 2 godine od dana ozljede.
2. Invaliditet zbog umanjene pokretljivosti vratne kralježnice nakon ozljede mekih struktura vrata se ne određuje.
3. Za retroleksiju vratne kralježnice koja je iznad 12 cm invaliditet se ne određuje.
4. Po točkama 94., 95., 96. i 97. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.
5. Invaliditet zbog instabiliteta kod ozljede kralježnice, bez prijeloma i neuroloških ispada se ne određuje.
6. Hernija discs intervertebralnis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolistezia, spondiloliza, sakralgija, miofascitisa, kokcigodinija, ishialgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promjene slabinsko-krstačne regije označene analognim terminima, nisu obuhvaćene osiguranjem.
- XIII. ZDJELICA**
100. Višestruki prijelom zdjelice uz težu deformaciju ili denivelaciju akroilijakalnih zglobova ili simfize 30%
101. Simfizeoliza s horizontalnim i/ili vertikalnim pomakom:
- veličine 1 cm 5%
  - veličine 2cm 15%
  - veličine preko 2 cm 20%
102. Prijelom jedne crjevne kosti saniran uz pomak 10%
103. Prijelom obje crjevne kosti saniran uz pomak 15%
104. Prijelomi stidne ili sjedne kosti saniran uz pomak 5%
105. Prijelom dvije kosti: stidne, sjedne, ili stidne i sjedne uz pomak do 10%
106. Prijelom krstačne kosti, saniran uz pomak 5%
107. Operativno odstranjena trtična kost 5%
- POSEBNE ODREDBE**
- Za prijelom kostiju zdjelice koje su zarasle bez pomaka i bez objektivnih funkcionalnih smetnji ne određuje se invaliditet.
  - Za prijelom trtične kosti ne određuje se invaliditet.
- XIV. RUKE**
108. Gubitak obje ruke ili šake 100%
109. Gubitak ruke u ramenu (eksartikulacija) 70%
110. Gubitak ruke u području nadlaktice 65%
- III. Gubitak ruke ispod lakta s očuvanom funkcijom lakta 60%**
112. Gubitak šake 55%
113. Gubitak svih prstiju:
- na obje šake 90%
  - na jednoj šaci 45%
114. Gubitak palca ili prve metakarpalne kosti s gubitkom funkcije prsta 20%
115. Gubitak kažiprsta 12%
116. Gubitak:
- srednjeg prsta 6%
  - domalog ili malog, za svaki prst 3%
117. Gubitak druge metakarpalne kosti palca 4%
118. Gubitak metakarpalne kosti kažiprsta 3%
119. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog i malog prsta, za svaku kost 3%
- POSEBNE ODREDBE**
- Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina postotka određenog za gubitak tog prsta.
  - Djelomični gubitak koštanoj dijelu članka, određuje se kao potpuni gubitak članka tog prsta.
  - Potpuna ukočenost ramenog zgloba:
- u funkcionalno nepovoljnem položaju (abdukcija od 20 do 40 stupnjeva) 35%
  - u funkcionalno povoljnem položaju (abdukcija do 20 stupnjeva) 25%
121. Rendgenološki dokazani prijelomi u području ramena zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju ramenog zgloba 5%
122. Umanjena pokretljivost ruke u ramenom zglobu nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirano sa zdravom:
- umanjanje do 1/3 pokreta zgloba do 5%
  - umanjanje do 2/3 pokreta zgloba do 10%
  - umanjanje preko 2/3 pokreta zgloba 20%
- POSEBNE ODREDBE**
- Po točkama 120.,121. i 122. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.
123. Posttraumatsko iščašenje ramenog zgloba 5%
124. Labavost ramenog zgloba s koštanim defektom zglobnih tijela do 27%
- 125: Nepravilno zarastao prijelom ključne kosti 5%
126. Endoproteza ramenog zgloba 30%
127. Pseudoartoza nadlaktične kosti 30%
128. Kronični osteomielitis kostiju ruke s fistulom 10%
- 128.1. Cirkulatorne promjene nakon oštećenja velikih krvnih žila ruku 15%
129. Paraliza živca akcesorisu 15%
130. Paraliza brahijalnog pleksusa 60%
131. Djelomična paraliza brahijalnog pleksusa (ERE - gornji dio ili KLUMPKE - donji dio 35%
132. Paraliza aksilarnog živca 15%
133. Paraliza radijalnog živca 30%
134. Paraliza živca medianusa 35%
135. Paraliza živca ulnarisa 30%
136. Paraliza dva živca jedne ruke 50%
137. Paraliza tri živca jedne ruke 60%
- POSEBNE ODREDBE**
- Za iščašenje akromiolakvikularnog zgloba ili sternolakvikularnog zgloba ne određuje se invaliditet.
  - Za parezu živca određuje se maksimalno do 2/3 invaliditeta određenog za paralizu tog živca.
  - Za slučajevje od točke 129. do 137. ocjenjuje se invaliditet nakon završenog liječenja i rehabilitacije, ali ne prije dvije godine poslije ozljede, uz obveznu verifikaciju ozljede živca EMG nalazom, učinjenim nakon završenog liječenja.
  138. Potpuna ukočenost zgloba laka, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:
    - u funkcionalno nepovoljnem položaju 30%
    - u funkcionalno povoljnem položaju od 100 do 140 stupnjeva 20%

139. Rendgenološki dokazani prijelomi u području laka zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju laka - zglobo 5%

140. Umanjena pokretljivost zgloba laka nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravim:

    - umanjenje do 1/3 pokreta zgloba do 5%
    - umanjenje do 2/3 pokreta zgloba do 10%
    - umanjanje preko 2/3 pokreta zgloba 15%

141. Rasklimani zglob laka - oscilacija pokreta u poprečnom smjeru:

    - oscilacija do 20 stupnjeva 10%
    - oscilacija preko 20 stupnjeva 25%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 138. do 141. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

142. Endoproteza laka 25%

143. Pseudoartoza obje kosti podlaktice 30%

144. Pseudoartoza radiusa 15%

145. Pseudoartoza ulne 15%

146. Potpuna ukočenost podlaktice u supinaciji nakon rendgenološki dokazanog prijeloma 25%

147. Potpuna ukočenost podlaktice u srednjem položaju nakon rendgenološki dokazanog prijeloma 15%

148. Potpuna ukočenost podlaktice u pronaciji nakon rendgenološki dokazanog prijeloma 20%

149. Umanjena rotacija podlaktice (pro-supinacija) nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravom:

    - umanjenje do 1/3 pokreta zgloba do 5%
    - umanjenje do 2/3 pokreta zgloba do 10%
    - umanjanje preko 2/3 pokreta zgloba 15%

150. Potpuna ukočenost ručnog zgloba nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:

    - u položaju ekstenzije 15%
    - u osnovini podlaktice 20%
    - u položaju fleksije 30%

151. Umanjena pokretljivost ručnog zgloba nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravom:

    - umanjenje do 1/3 pokreta zgloba do 5%
    - umanjenje do 2/3 pokreta zgloba do 10%
    - umanjanje preko 2/3 pokreta zgloba 15%

152. Rendgenološki dokazani prijelomi u području ručnog zgloba zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju ručnog zgloba 5%

153. Endoproteza navikularne (čunjaste) kosti i/ili os lunatum (mjesečaste kosti) 20%

POSEBNE ODREDBE

1. Pseudoartoza čunjaste i/ili mjesečaste kosti ocjenjuje se prema točki 151.
2. Po točkama 143. do 152. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

154. Potpuna ukočenost svih prstiju jedne ruke 40%

155. Potpuna ukočenost čitavog palca 15%

156. Potpuna ukočenost čitavog kažiprsta 9%

157. Potpuna ukočenost čitavog srednjeg prsta 4%

158. Potpuna ukočenost domalog ili malog prsta, za svaki prst 2%

POSEBNE ODREDBE

1. Za potpunu ukočenost jednog zglobova palca određuje se polovina, a za potpunu ukočenost jednog zglobova ostalih prstiju određuje se trećina postotka određenog za ukočenost tog prsta.

2. Zbroj postotaka za ukočenost pojedinih zglobova jednog prsta ne može biti veći od postotka određenog za potpunu ukočenost tog prsta.

159. Umanjena pokretljivost palca poslije uredno zaraslog prijeloma baze i metakarpalne kosti (Bennett) 2%

160. Umanjena pokretljivost palca poslije nepravilno zaraslog Bennetovog prijeloma palca do 5%

161. Nepravilno zarastao prijelom metakarpalnih kostiju:

a) I metakarpalni kosti 4%

b) II., III., IV i V za svaku kost 3%

162. Umanjena pokretljivost distalnog ili bazalnog zglobova palca:

a) u lakom stupnju 3%

b) u jakom stupnju 6%

163. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova kažiprsta:

a) u lakom stupnju, za svaki zglob 2%

b) u jakom stupnju, za svaki zglob 3%

164. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova srednjeg prsta u

jakom stupnju, za svaki zglob 2%

165. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova domalog ili malog prsta u jakom stupnju, za svaki zglob 1%

POSEBNE ODREDBE

1. Ukupan invaliditet za ozljedu prstiju ne može iznositi više od invaliditeta za gubitak šake, a ukupan invaliditet po točkama 164. i 165. ne može iznositi više od invaliditeta za potpunu ukočenost istog prsta.

2. Pod lakim stupnjem podrazumijeva se pokretljivost umanjena za polovinu normalne pokretljivosti. a. pod jakim stupnjem podrazumijeva se pokretljivost umanjena preko polovine normalne pokretljivosti zglobova.

3. Invaliditet zbog umanjene pokretljivosti pojedinih zglobova srednjeg, domalog i malog prsta u lakom stupnju određuje se kao 50% invaliditeta u jakom stupnju.

4. Za posljedice ozljeda prstiju invaliditet se određuje bez primjene načela određivanja najvećeg postotka invaliditeta u slučaju različitih posljedica na jednom zglobovu (prstu), odnosno postotci invaliditeta se zbrajaju.

XV. NOGE

166. Gubitak obje natkoljenice 100%

167. Eksartikulacija noge u kuku 70%

168. Gubitak natkoljenice u gornjoj trećini, batrljak nepodesan za protezu 60%

169. Gubitak natkoljenice ispod gornje trećine 50%

170. Gubitak obje potkoljenice, batrljak podesan za protezu 80%

171. Gubitak potkoljenice, batrljak ispod 6 cm 45%

172. Gubitak potkoljenice, batrljak preko 6 cm 40%

173. Gubitak oba stopala 80%

174. Gubitak jednog stopala 35%

175. Gubitak stopala po Chopartovoj liniji 35%

176. Gubitak stopala u Lisfrancovoj liniji 30%

177. Transmetatarzalna amputacija 25%

178. Gubitak prve ili pete metatarzalne kosti 5%

179. Gubitak druge, treće ili četvrte metatarzalne kosti, za svaku 3%

180. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi 20%

181. Gubitak palca na nozi:

a) gubitak distalnog članka palca 5%

b) gubitak cijelog palca 10%

182. Gubitak čitavog II - V prsta na nozi, za svaki prst 2,5%

183. Djelomični gubitak II - V prsta na nozi, za svaki prst 1%

POSEBNE ODREDBE

Invaliditet zbog ukočenosti interfalangealnih zglobova II - V prsta u ispruženom položaju ili umanjene pokretljivosti ovih zglobova se ne određuje.

184. Potpuna ukočenost kuka nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:

a) u funkcionalno nepovoljnem položaju 40%

b) u funkcionalno povoljnem položaju (u fleksiji 10 – 15 stupnjeva 30%

185. Rendgenološki dokazani prijelomi u području kuka zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju kuka 5%

186. Potpuna ukočenost oba kuka nakon rendgenološki dokazanog prijeloma 70%

187. Nereponirano zastarjelo traumatsko iščašenje kuka 40%

188. Pseudoartoza vrata bedrene kosti sa skraćenjem 45%

189. Deformirajuća posttraumatska artoza kuka poslije prijeloma uz smanjenu pokretljivost kuka s RTG verifikacijom - komparirano sa zdravim:

a) umanjenje do 1/3 pokreta zgloba do 10%

b) umanjenje do 2/3 pokreta zgloba do 20%

c) umanjenje preko 2/3 pokreta zgloba 33%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 184. do 189. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

190. Endoproteza kuka 30%

191. Umanjena pokretljivost kuka, nakon rendgenološki dokazanog

prijeloma, komparirana sa zdravim:

a) umanjenje do 1/3 pokreta zgloba do 5%

b) umanjenje do 2/3 pokreta zgloba do 10%

c) umanjenje preko 2/3 pokreta zgloba 20%

192. Pseudoartoza bedrene kosti 40%

193. Nepravilno zarastao prijelom bedrene kosti uz angulaciju za:

a) 10 do 20 stupnjeva do 10%

b) preko 20 stupnjeva 15%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 191..192. i 193. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

194. Kronični osteomielitis kostiju nogu s fistulom 10%

195. Veliki i duboki ožiljci u mišićima nadkoljenice ili podkoljenice, kao i traumatske hemije mišića nadkoljenice i podkoljenice, uz klinički dokazan poremećaj cirkulacije, a uz urednu funkciju zgloba 5%

196. Cirkulatome promjene nakon oštećenja velikih krvnih žila nogu:

a) podkoljenice 10%

b) nadkoljenice 15%

197. Skraćenje noge zbog prijeloma:

a) 2-4 cm do 10%

b) 4,1-6cm do 15%

c) preko 6 cm 20%

198. Potpuna ukočenost koljena, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:

a) u funkcionalno povoljnem položaju (do 10 stupnjeva fleksije) 25%

b) u funkcionalno nepovoljnem položaju 35%

199. Deformirajuća artoza koljena poslije ozljede zglovnih tijela uz umanjenu pokretljivost, s rendgenološkom verifikacijom - komparirano sa zdravim:

a) umanjenje do 1/3 pokreta zgloba do 10%

b) umanjenje do 2/3 pokreta zgloba do 15%

c) umanjenje preko 2/3 pokreta zgloba 30%

200. Umanjena pokretljivost zgloba koljena nakon rendgenološki utvrđenog prijeloma - komparirano sa zdravim:

a) umanjenje do 1/3 pokreta zgloba do 5%

b) umanjenje do 2/3 pokreta zgloba do 10%

c) umanjenje preko 2/3 pokreta zgloba 20%

201. Rendgenološki verificirani prijelomi u području koljena zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju koljena 5%

202. Nestabilnost koljena nakon ozljede ligamentnih struktura - komparirano sa zdravim:

a) nestabilnost do 5 mm do 5%

b) nestabilnost od 5,1 - 10 mm do 10%

c) nestabilnost više od 10,1 mm 15%

d) potrebno stalno nošenje ortopedskog aparata 30%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 198. do 202. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cijelokupnog liječenja i rehabilitacije.

203. Endoproteza koljena 30%

204. Operativno odstranjenje meniskusa

a) djelomično 3%

b) potpuno 5%

205. Slobodno zglobo tijelo nastalo iza ozljede koljena rendgenološki dokazano 5%

206. Funkcionalne smetnje poslije odstranjenja patele:

a) parcialno odstranjena patele 5%

b) totalno odstranjena patele 15%

207. Pseudoartroza patele rendgenološki dokazana 10%

208. Pseudoartroza tibije rendgenološki dokazana:

a) bez koštanog defekta 20%

b) s koštanim defektom 30%

209. Nepravilno zarastao prijelom podkoljenice rendgenološki dokazan s valgus, varus ili recurvatum deformacijom komparirano sa zdravom:

a) od 5 - 15 stupnjeva do 10%

b) preko 15 stupnjeva do 15%

210. Potpuna ukočenost nožnog zgloba:

a) u funkcionalno nepovoljnem položaju 25%

b) u funkcionalno povoljnem položaju (5 - 10 stupnjeva plantare fleksije) do 20%

211. Rendgenološki dokazani prijelomi u području nožnog zgloba zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju zgloba 5%

212. Umanjena pokretljivost nožnog zgloba nakon rendgenološki dokazanih ozljeda koštano ligamentarnih struktura – komparirana sa zdravim:

a) umanjenje do 1/3 pokreta zgloba do 5%

b) umanjenje do 2/3 pokreta zgloba do 10%

c) umanjenje preko 2/3 pokreta zgloba 20%

213. Endoproteza nožnog zgloba 25%

214. Operacijski liječena ruptura Ahilove tetric 5%

POSEBNE ODREDBE

1. Invaliditet se ne određuje za oštećenje meniskusa.

2. Kod ozljeda ligamentarnih struktura nožnog zgloba (distorzije) I i II stupnja, ne određuje se invaliditet.

3. Po točkama 208. do 212. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cijelokupnog liječenja i rehabilitacije.

215. Traumatsko proširenje maleolame vilice stopala - komparirano sa zdravim 5%

216. Deformacija stopala: pes excavatus, pes planovalgus, pes varus, pes equinus:

a) u lakom stupnju 10%

b) u jakom stupnju 20%

217. Deformacija kalkaneusa poslije kompresivnog prijeloma 20%

218. Deformacija talusa poslije prijeloma, rendgenološki verificiranog do 15%

219. Izolirani prijelomi kostiju tarsusa:

a) bez veće deformacije do 5%

b) s većom deformacijom do 10%

220. Deformacija metatarzusa nakon prijeloma metatarzalnih kostiju (za svaku metatarzalnu kost 2%) do 10%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 215. do 220. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cijelokupnog liječenja i rehabilitacije.

221. Potpuna ukočenost distalnog zgloba palca na nozi 2,5%

222. Potpuna ukočenost proksimalnog zgloba palca na nozi ili oba zgloba 5%

223. Potpuna ukočenost proksimalnog zgloba II - V prsta, za svaki prst 0,5%

224. Deformacija ili ukočenost II - V prsta na nozi u savijenom položaju (digitus flexus), za svaki prst 1%

225. Veliki ožljici na peti ili tabanu poslije ozljede mekih dijelova:

a) površina do 1/2 tabana do 10%

b) površina preko 1/2 tabana do 20%

226. Paraliza ishijadičkog živca 40%

227. Paraliza femoralnog živca 30%

228. Paraliza tibijalnog živca 25%

229. Paraliza peronealnog živca 25%

230. Paraliza glutealnog živca 10%

POSEBNE ODREDBE

1. Za pareze živaca na nozi određuje se maksimalno do 2/3 postotka odredenog za paralizu tog živca.

2. Za slučajevе od točke 226. do 230. određuje se invaliditet nakon završenog liječenja i rehabilitacije, ali ne ranije od dvije godine poslije ozljede, s verifikacijom ozljede živca EMG nalazom, učinjenim nakon završenog liječenja.

PRAVILO DEVETKE:

- Vrat i glava 9%

- Jedna ruka 9%

- Prednja strana trupa 2 x 9%

- Zadnja strana trupa 2 x 9%

- Jedna noga 2 x 9%

- Perineum i genitalije 1%

PROCJENA OPEĆENE POVRŠINE PO WALLACE-ovom PRAVILU

OSIGURANJE VOZILA

Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti

Predmet nabave je osiguranje vlasnika vozila (i svih osoba koje voljom vlasnika sudjeluju u uporabi vozila, uključujući, ali ne limitirajući na: vozače, pratioce, suvozače, putnike i druge) od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama (osiguranje od automobilske odgovornosti) sukladno odredbama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14), ako je pri uporabi vozila došlo do:

- tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja ili smrti neke osobe,
- uništenja odnosno oštećenja stvari, osim ako je došlo do štete na stvarima koje je vlasnik vozila kojim je prouzročena šteta primio radi prijevoza.

Osiguranje od automobilske odgovornosti pokriva također i štetu nastalu od vučnog vozila kao i štetu nastalu od priključnog vozila. Kod prijevoza vozila vodenim putem osigurateljno pokriće se ne prekida ukoliko se mjesto ukrcaja/iskrcanja nalaze unutar teritorijalne valjanosti osiguranja. Ukoliko se mjesto iskrcaja nalazi izvan teritorijalne valjanosti osiguranja, osigurateljno pokriće prestaje završetkom postupka ukrcaja.

- Osigurani slučaj je štetni događaj temeljem kojeg oštećena osoba može postaviti odštetni zahtjev osiguraniku (ili drugoj su osiguranoj osobi) odnosno njegovom osiguratelju.
- Više vremenski povezanih šteta predstavlja jedan osigurani slučaj, ako su štete nastale zbog istog uzroka. Ugovorena osigurana svota predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sva davanja po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih osoba, a to je najniži iznos propisan člankom 26. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu:
- u slučaju štete zbog smrti, tjelesne ozljede i oštećenja zdravlja do iznosa od 46.739.000,00 HRK po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika,
- u slučaju uništenja ili oštećenja stvari do iznosa od 9.394.000,00 HRK po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika.

Osigurateljno pokriće proteže se na područje Republike Hrvatske i na zemlje članice Sustava zelene karte.

Kasko osiguranje cestovnih vozila

Kasko osiguranjem pokrivaju se sva oštećenja i/ili uništenja vozila, a najmanje uključujući: sudar, udar, pad ili nalet predmeta, prevrnuće vozila, štete uslijed prirodnih nepogoda uključivo, ali ne limitirajući na: oluju, tuču, poplavu, bujicu, visoku vodu, udar groma, požar, manifestacije, demonstracije, štrajk, zlonamjerno oštećenje, krada vozila, šteta na električnoj instalaciji koja je posljedica pregaranja električne instalacije na vozilu uslijed čega se na istoj razvio požar.

Ugovora se puno kasko osiguranje bez franšize u krađi/ djelomičnoj šteti/ totalnoj šteti sukladno odredbi o sudjelovanju osiguranika u opetovanim štetama. Osiguratelj se obvezuje kod oštećenja vozila prihvatiti račun popravka od ovlaštenog servisa za oštećeni predmet osiguranja u punom iznosu, bez obzira na starost predmeta osiguranja. Isključuje se mogućnost uvjetovanja osiguratelja popravka osiguranog predmeta u neovlaštenom servisu, već odabir ovisi o isključivoj poslovnoj odluci osiguranika. Interni servis i radionice korisnika (osiguranika) tretirat će se jednakom kao i servisi, radionice ili bilo koje treće osobe. Kasko osiguranjem pokriveni su i svi štetni događaji na specijalno ugrađenim i/ili priključenim dijelovima vozila i/ili nadogradnjama, a koji su uključeni u cijenu vozila te dodatna radna i ostala oprema. U osiguranje su uključene naknadno postavljene naljepnice, razni natpisi i ukrasi na vozilima, ukupno do 2% ukupne vrijednosti vozila.

Odredbe o sudjelovanju osiguranika u opetovanim štetama:

Za vozila koja imaju prijavljenu štetu po kasko osiguranju tijekom osigurateljne godine, obračunava se franšiza koja se naplaćuje prilikom isplate štete i to:

- za drugu štetu: 30% od ugovorene premije kasko osiguranja,
- za treću štetu: 50% od ugovorene premije kasko osiguranja,
- za četvrtu štetu: 100% od ugovorene premije kasko osiguranja,

- za petu i svaku daljnju štetu: 200% od ugovorene premije kasko osiguranja

Za sva vozila za koja se ugovora puno kasko osiguranje je bez franšize u krađi i/ ili totalnoj šteti i/ili djelomičnim štetama franšiza kod prve štete se ne obračunava, već se šteta isplaćuje u cijelosti. Pri obračunu totalne štete (ili djelomične) kod krađe vozila, neće se primjenjivati odbitna fransiza.

Nakon izdavanja polica osiguranja načelo podosiguranja neće se obračunavati s time da će se kod vrijednosti nadogradnji uzeti u obzir knjigovodstvene vrijednosti Ugovaratelja / osiguranika.

Osigurana osoba zadržava pravo prijave štetnog događaja po osnovi kasko osiguranja i u slučajevima kada je za nastali štetni događaj odgovorna treće osoba te je naknadu moguće ostvariti po polici osiguranja od odgovornosti treće osobe (štetnika). U tom slučaju osiguratelj zadržava pravo regresa od osiguratelja treće osobe (štetnika).

Osiguratelj je suglasan da će se policijski zapisnici po eventualnim štetnim događajima dostavljati samo za slučajeve totalne štete, štete koja je uzrokovala da vozilo nije u voznom stanju, te štete koja je za posljedicu imala ozlijedene ili usmrćene osobe.